

gemeente
Zoetermeer

Tweede Tussenbericht 2023

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Programma 1. Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie	6
Programma 2. Samen leven en ondersteunen	13
Programma 3. Leefbaarheid, duurzaam en groen	18
Programma 4. Vrije tijd	28
Programma 5. Veiligheid	32
Programma 6. Dienstverlening en participatie	33
Programma 7. Inrichting van de stad	36
Overzicht Overhead	43
Overzicht algemeen dekkingsmiddelen en onvoorzien	46

Inleiding

Inleiding

In het Tussenbericht geeft het college aan de raad aan welke afwijkingen er zijn in de uitvoering van de Programmabegroting van het lopende jaar. De uitvoering van activiteiten die in de begroting staan opgenomen, lopen niet overal zoals gepland. Dit heeft vaak financiële gevolgen. De betreffende onderwerpen en om welke bedragen het gaat staan in dit Tweede Tussenbericht van 2023. Onderwerpen die niet worden genoemd worden uitgevoerd zoals het in de begroting staat: zoals gepland en voor het bedrag dat is begroot.

In het voorjaar is het Eerste Tussenbericht (TB1) uitgebracht. Het Eerste Tussenbericht is opgenomen in de Perspectiefnota. In het Tweede Tussenbericht staan afwijkingen die boven op de afwijkingen in het Eerste Tussenbericht zijn gekomen en nieuwe, niet eerder aan de raad gemelde afwijkingen.

De gemelde afwijkingen in de Tussenberichten gaan altijd over een doorkijk naar het hele begrotingsjaar. Met dit Tweede Tussenbericht wordt dus een prognose gegeven over het resultaat over het einde van het jaar. De afwijkingen zijn per programma van de begroting opgenomen. Per gemelde afwijking staat aangegeven of het een voordeel of een nadeel betreft. De financiële afwijkingen die leiden tot een meerjarig effect zijn in de tabellen aangegeven met "Meerjarig". Deze meerjarige effecten zijn verwerkt in de Programmabegroting 2024-2027. Wanneer er geen meerjarig effect wordt verwacht staat achter de afwijking "Eenmalig" opgenomen. Voor de meldingen geldt als uitgangspunt een rapportagegrens van € 100.000 per onderwerp.

Het Tweede Tussenbericht heeft ook een functie in het behouden van rechtmatigheid. Rechtmatig betekent dat de handelswijze van het college in overeenstemming is met de geldende regels en besluiten. De raad geeft, door in te stemmen met het Tussenbericht, toestemming aan het college voor de verwachte afwijkingen.

Financiële uitkomst op hoofdlijnen

De verwachting is dat de gemeente niet alles wat gepland staat in 2023 uit kan voeren in 2023. Sommige geplande activiteiten lopen vertraging op. Het budget voor deze activiteiten staat begroot in 2023 en moet dan worden meegenomen naar 2024. Dit zijn de 'budgetoverhevelingen'. Als we de bedragen voor deze activiteiten bij elkaar optellen komt dat in totaal op € 5 mln.

De budgetoverhevelingen worden aan door de raad eerder vastgestelde criteria getoetst, het resultaat van het betreffende programma moet bijvoorbeeld positief zijn (zoals staat opgenomen in de Programmabegroting, bijlage 1 spelregels begrotingsbeleid). Of de budgetoverhevelingen aan de criteria voldoen, kan pas worden bekeken bij de Jaarrekening 2023. Het besluit over het al dan niet overhevelen van budget wordt genomen bij de volgende Perspectiefnota.

In onderstaande tabel staan de activiteiten waar het om gaat.

		Bedrag in € * 1000
Programma	Budgetoverhevelingen/resultaatbestemmingsvoorstel	

1	Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal	2.421
1	Toeslagenaffaire	370
2	Toegankelijkheid - impuls vergroten toegankelijkheid 'Open stad'	120
3	Portalen tbv verkeersregelininstallaties en bewegwijzering	200
3	Buitengym	60
4	Brede combinatiefunctionarissen	300
4	Museum de Voorde: frictiekosten stopzetten subsidierelatie	383
4	Bibliotheek: verbouwing Wijkvestigingen Oosterheem en Rokkeveen	450
6	Vorbereiding Omgevingswet	90
6	Dienstverlening	100
7	Onderzoek ontsluiting Rokkeveen en Langeland ziekenhuis met OV	70
7	Verkeersveiligheid	120
Overzicht Overhead	Inwonersberaad	100
Overzicht Overhead	Informatisering en automatisering	50
Overzicht Overhead	Flankerend beleid	150
	Totaal	4.984

Als we alle afwijkingen die in dit Tweede Tussenbericht staan bij elkaar optellen komt er een positief saldo uit van € 3,1 mln. Dit bedrag bestaat uit meerdere grote voor- en nadelen. In onderstaande tabel leest u om welke bedragen per programma het gaat.

Bedrag in € * 1000	
Per programma	
1. Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie	-297
2. Samen leven en ondersteunen	-4.442
3. Leefbaarheid, duurzaam en groen	-2.328
4. Vrije tijd	266

5. Veiligheid	-700
6. Dienstverlening en samenspraak	-1.585
7. Inrichting van de stad	-1.115
Overzicht overhead	360
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	12.970
Totaal meldingen	3.129

Grootste voordelen in het overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Het grootste voordeel hierbij is de bijstelling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds met € 5,7 mln. voordeel. Op 22 juni 2023 heeft u hierover een memo ontvangen: dit memo informeert u over de financiële gevolgen van de meicirculaire 2023 van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). In de meicirculaire worden gemeenten geïnformeerd over de middelen die zij de komende jaren ontvangen vanuit de algemene uitkering van het gemeentefonds. Deze afwijking staat in het Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen (OAD).

Voordelen in programma 1 en 2

Naar verwachting wordt € 3 mln. minder uitgegeven van het totale budget voor Wmo (programma 2). Door een gunstige vergoeding die het rijk geeft voor de opvang van Oekraïners en asielzoekers heeft de gemeente een voordeel van € 1,2 mln. Van door de gemeente ontvangen ESF-subsidie (Europees Sociaal Fonds bedoeld voor mensen met een slechte arbeidsmarktpositie) blijft € 0,8 mln. over (programma 1).

Grootste nadelen in programma's 2 tot en met 6

- Het grootste nadeel betreft de jeugdzorg. Door oplopende kosten is dit nadeel € 9,0 mln. (programma 2).
- In programma 3 staat een nadeel van € 2,7 mln. vanwege het treffen van een voorziening (verplichting) voor kunstwerken tunnelbak Europaweg en wethouder Jennétunnel.
- Voor de korting aan huurders van gemeentelijk vastgoed is geen dekking gevonden. Dit leidt tot een nadeel van € 0,8 mln. in programma 4.
- In programma 5 is een nadeel vanwege het treffen van een voorziening voor de brandweerkazerne opgenomen van € 0,7 mln.
- In programma 6 staat een nadeel van € 0,8 mln. vanwege de verkiezingen in november. En in programma 6 is een nadeel van € 0,6 mln. vanwege minder inkomsten vanuit bouwleges.

De optelling tot het totaal per programma van de meldingen die in bovenstaande samenvatting niet wordt verklaard, bestaat uit een optelling van kleinere posten en is per programma na te lezen in het Tussenbericht. Met de afwijkingen uit het Eerste Tussenbericht, raadsbesluiten die dit jaar zijn genomen die de financiën betreffen en de afwijkingen uit het Tweede Tussenbericht komt de gemeente naar schatting aan het eind van het jaar uit op € 3,4 mln. Hiervan is nog € 5 mln. nodig voor activiteiten die niet door zijn gegaan. Aan het eind van het jaar komt de gemeente € 1,6 mln. te kort.

Programma 1. Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie

Toelichting per onderwerp

1. Onderwijshuisvesting: Alfrink College

In 2017-2018 is het Alfrink College aan de Werflaan 45 in opdracht en onder begeleiding van de gemeente gerenoveerd. De afgelopen maanden is duidelijk geworden dat de beplating niet goed bevestigd is en loskomt van de gevel. Het gevaar van afvallende gevelplaten is reëel en het schoolbestuur heeft maatregelen genomen o.a. door het ondergelegen atrium af te sluiten voor de leerlingen.

De vervangingswerkzaamheden zijn eind juni jl. gestart. De totale kosten van dit werk zijn € 0,3 mln. Met dit werk en deze kosten is geen rekening gehouden in de begroting van onderwijshuisvesting en dit zal dus leiden tot een overschrijding.

2. Onderwijsachterstandenbeleid, gemeentelijk deel

Op het budget 2023 Onderwijsachterstandenbeleid (onderdeel peuteropvang) van € 0,7 mln. wordt een voordeel van € 0,1 mln. verwacht. Per 2020 is het beleid voor gesubsidieerde peuteropvang gewijzigd. De financiële effecten van deze beleidswijziging op de lange termijn zijn nog niet bekend. Er is nog geen stabiele situatie ontstaan, omdat de afgelopen twee coronajaren hun invloed hebben gehad op de afname van het peuteraanbod. De verwachting is dat er dit jaar minder subsidie nodig is dan vooraf ingeschat was.

3. Onderwijsachterstandenbeleid, wettelijk deel

Het voordeel van € 1,5 mln. bestaat uit twee bestanddelen: een voordeel van € 0,6 mln. op het budget 2023 en een correctie van € 0,85 mln. op een melding TB1 2023 inzake het vrijvallen van een balanspost Vooruitontvangen bedragen.

Op het budget 2023 van ongeveer € 5,2 mln. wordt een onderschrijding verwacht van € 0,6 mln. De wettelijke taken en het aanvullende gemeentelijk beleid worden conform planning uitgevoerd. De niet bestede middelen blijven bestemd voor de taak waarvoor ze beschikbaar zijn gesteld en zullen aan het budget voor 2024 worden toegevoegd. De afwijkingen van de lasten (uitvoering beleid) en de baten (rijksbijdrage) zijn per saldo budgettair neutraal.

In TB 1 is gemeld dat een balanspost Vooruitontvangen van € 0,85 mln. vrijvalt ten gunste van het budget 2023. Dat is ten onrechte. Het bedrag heeft betrekking op de middelen die in 2022 niet zijn besteed. Het bedrag moet op de balans blijven staan in afwachting van een afrekening met het rijk van de rijksbijdragen voor de kalenderjaren 2019 tot en met 2022. De melding van TB 1 wordt hierbij gecorrigeerd.

4. Laaggeletterdheid / Wet Educatie en Beroepsonderwijs

Zoetermeer ontvangt middelen van het Rijk voor het uitvoeren van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) als contactgemeente voor de regio. Er is voor 2023 een totaal WEB-budget van € 1,5 mln. beschikbaar. Vanuit 2022 is een bedrag van € 0,6 mln. meegenomen naar 2023 (gemeld bij Tussenbericht 1 2023), waardoor er in 2023 in totaal afgerond € 2,1 mln. regionaal te besteden is.

Het 'meeneem-deel' 2022 is relatief omvangrijk, door:

a. de ruimere meeneemregelingen in de coronajaren, waardoor er meer middelen doorgeschoven mochten worden,

- b. het niet doorgaan van educatietrajecten door COVID-19 en
- c. een opstartfase na de aanbesteding.

Het budget 2023 van circa € 2,1 mln. zal naar verwachting voor een bedrag van € 0,8 mln. worden onderschreden. Voor het derde en vierde kwartaal 2023 zijn aanvullende educatietrajecten opgestart. Het verwachte saldo kan daardoor anders uitvallen. Middelen die in 2023 niet worden besteed, mogen tot een door het Rijk bepaald maximum besteed worden in het volgende begrotingsjaar.

5. Subsidie Arbeidstoeleiding Pro-vso

De subsidie is bedoeld om arbeidstoeleiding en een duurzame werkplek voor vso-leerlingen te ondersteunen. Voor dit project ontvangt de gemeente een ESF-subsidie namelijk € 0,3 mln. Deze subsidie wordt verstrekt aan de scholen en daarmee is er ook voor € 0,3 mln. aan kosten opgenomen.

6. Subsidie re-integratie en arbeidsinpassing AMR-ZHC

Vanuit Coronacrisisherstelfonds REACT-EU is er ESF-subsidie beschikbaar gesteld. Dit is aangewend om de brede kwetsbare ESF-doelgroep uitkeringsgerechtigden -waaronder ook jongeren < 28 jaar, arbeid belemmerden en vreemdelingen/statushouders- binnen de context van COVID-19 te bereiken en stapsgewijs toe te leiden naar arbeidsparticipatie/betaald werk.

De ESF REACT-EU-subsidies zijn aangevraagd voor re-integratiedienstverlening/ casemanagement en plaatsingssubsidies. De totale declarabele kosten voor de gemeente Zoetermeer bedroegen € 1,5 mln. De subsidie die ontvangen is voor de hele arbeidsmarktregio waarvoor Zoetermeer de ESF-coördinatie doet bedraagt € 2,2 mln. Na aftrek van de subsidies voor andere gemeenten en gemaakte kosten resulteert per saldo een voordeel van € 0,8 mln. voor de gemeente. Dit eenmalige voordeel ontstaat omdat de kosten voor casemanagement al zijn opgenomen in de reguliere begroting, terwijl geen rekening is gehouden met de te ontvangen ESF-subsidie, vanwege de onzekerheid.

7. Strategie werklocaties

In de programmabegroting is € 0,13 beschikbaar gesteld voor de uitwerking van de strategie werklocaties. Het budget voor de uitwerking van de strategie werklocaties wordt gebruikt voor het opstellen van gebiedsvisies a) de noordelijke bedrijventerreinen € 30.000 en b) de kantorenzone langs de A12 € 0,1 mln. met aandacht voor het beter benutten ervan. In 2023 stond als uitwerking van deze strategie het opstellen van een gebiedsvisie gemengd zakendistrict A12 zone gepland. De op te stellen gebiedsvisie voor de kantorenzone langs de A12 kan in verband capaciteitsgebrek net als in 2022 nog niet volledig worden opgestart. De verwachte onderschrijding bedraagt € 0,1 mln. Hier staat een lagere onttrekking aan de Reserve Investeringsfonds tegenover.

8. Economie

De gemeente heeft functionarissen in dienst voor de uitvoering van het gemeentelijke beleid economie. Het budget hiervoor bedraagt € 1 mln. Door openstaande vacatures, mede veroorzaakt doordat functionarissen van economie worden ingezet voor andere dossiers, is extern personeel aangetrokken. Het extern personeel is duurder dan het eigen personeel. Dit veroorzaakt samen met de niet volledig voorziene cao-loonstijging een nadeel van € 0,15 mln. Hiertegenover staat een reservering op OAD opgenomen.

9. Arbeidsmarktregio

De gemeente Zoetermeer ontvangt en beheert als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal de middelen voor de regio. De besteding van deze middelen wordt bepaald in overleg met de regionale partners en vastgelegd in het jaarlijks op te stellen Uitvoeringsplan ZHC. De kosten van de afgesproken activiteiten vallen op 3 posten lager uit dan ingeschat:

- Regiogelden (€ 0,2 mln. voordeel): deze middelen ontvangt de regio met als doel om de regionale samenwerking te verstevigen. Vooraf was rekening gehouden met het inzetten van extra personeel om in te zetten op regionale projecten. Het werven van medewerkers duurt langer dan gedacht waardoor minder personeelsinzet is in 2023 dan vooraf ingeschat.
- Perspectief op werk/Dichterbij dan je denkt (€ 0,4 mln. voordeel): In 2022 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld door het Rijk om in te zetten voor de krapte op de arbeidsmarkt. Besloten is om deze middelen in te zetten voor uitbreiding van dienstverlening van matchmakers, het Leerwerkloket en Praktijkleren. Ook hier duurt de werving van nieuwe medewerkers langer dan gedacht waardoor minder personeelsinzet is in 2023 dan vooraf ingeschat. In 2021 is regionaal geld toegevoegd aan de brede bestemmingsreserve. Om deze middelen beschikbaar te stellen aan de regio moeten deze 'onttrokken' worden uit de bestemmingsreserve. Er was rekening gehouden met een bedrag van €1 mln. maar bij de jaarrekening 2021 kwam dit bedrag uit op € 0,6 mln. Er is dus een bedrag van € 0,4 mln. in de reserve achtergebleven. Dit laatste bedrag is nu toegevoegd aan de regionale middelen waardoor er extra ruimte is ontstaan voor initiatieven in de regio. Hierdoor ontstaat nu incidenteel een voordeel van € 0,4 mln.
- Steun- en herstelpakket (€ 1,45 mln. voordeel): voor de aanpak jeugdwerkloosheid heeft het Rijk in 2020 en 2021 middelen beschikbaar gesteld vanuit het steun- en herstelpakket omdat de verwachting was dat de jeugdwerkloosheid sterk zou stijgen. De arbeidsmarkt is echter in korte tijd snel veranderd, waardoor er minder jongeren werkloos zijn geraakt dan verwacht. Besloten is om deze middelen de komende vier jaar in te zetten voor de uitbreiding van de capaciteit van de Leerwerkmakelaars.

Omdat deze middelen van de regio zijn (en daarmee dus niet vrij besteedbaar), zal bij de jaarrekening worden voorgesteld om het budget over te hevelen naar volgend jaar.

10. Regionaal mobiliteitsteam

Het Regionaal Mobiliteitsteam Zuid-Holland Centraal (RMT ZHC) helpt werkzoekenden, werknemers en ondernemers met onder andere kosteloze (om)scholing en begeleiding. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft hiervoor geld beschikbaar gesteld, namelijk € 0,3 mln. Hier tegenover staan ook kosten voor hetzelfde bedrag.

11. Wet Inburgering

De wet inburgering 2021 heeft in Zoetermeer een nieuw hoofdstuk ingeluid in het streven naar een inclusieve en harmonieuze samenleving. Met een duidelijke focus op participatie, taalverwerving en maatschappelijke betrokkenheid, heeft de gemeente Zoetermeer zich toegewijd aan het ondersteunen van nieuwkomers bij hun integratieproces. Zoetermeer hecht er belang aan om nieuwkomers te voorzien van de juiste instrumenten en hulpmiddelen om niet alleen de Nederlandse taal te leren, maar ook essentiële vaardigheden te ontwikkelen die nodig zijn om vol vertrouwen deel te nemen aan het arbeidsproces en de gemeenschap. Hiervoor ontvangen wij via een Specifieke Uitkering van het Ministerie van SZW-middelen voor de bekostiging van inburgeringsvoorzieningen. De uitkering is nu voorlopig vastgesteld en wordt na afloop van 2023 definitief vastgesteld als bekend is hoeveel asielstatushouders, gezins- en overige migranten in de gemeente werkelijk gevestigd zijn. De lasten worden ingeschat op € 0,7 mln. De (werkelijke) kosten worden via de specifieke uitkering volledig vergoed door het rijk.

12. Aanpak energiearmoede - Energietoeslag

Als gevolg van de sterk stijgende energieprijzen is er aanleiding om de huishoudens met lagere inkomens te ondersteunen in hun koopkracht. Het kabinet heeft als prioriteit om mensen met een laag inkomen te ondersteunen bij het voldoen van de energierekening. Hiervoor is onder andere de Wetswijziging eenmalige energietoeslag 2022 tot stand gekomen. De energietoeslag bedroeg voor het jaar 2022 € 1300 voor mensen die leven van 120% van het sociaal minimum of minder. Het kabinet heeft in september 2022 besloten om in 2023 nogmaals € 1300 aan deze doelgroep uit te keren. Om huishoudens in 2023

nog beter te ondersteunen, biedt het kabinet gemeenten de mogelijkheid om € 500 hiervan al in 2022 uit te keren. Gemeenten hebben onder deze wetgeving de tijd om de toeslag tot 1 juli 2023 uit te keren. Zoetermeer heeft begin 2023 dit bedrag uitgekeerd. Voor Zoetermeer gaat het om ongeveer € 3,3 mln. aan tegemoetkoming aan huishoudens en ongeveer €0,2 mln. aan uitvoeringskosten.

13. Bijstandslasten/BUIG

De ontwikkeling van de bijstandsaantallen is nadeliger (0,8%) dan de inschatting gemaakt bij de Perspectiefnota/TB1, wat een nadeel oplevert van ca. € 0,4 mln. De reden hiervan is een hogere instroom, de toename wordt met name veroorzaakt door meer immigranten. De Rijksvergoeding voor de bijstandslasten komt naar verwachting € 0,2 mln. lager (0,5%) uit dan verwerkt in TB1. Het totale nadeel ten opzichte van TB1 is € 0,6 mln.

14. Toeslagenaffaire

Het Rijk heeft de gemeente gevraagd te ondersteunen bij zijn maatregelen in het kader van de kinderopvangtoeslag. Dit beroep betreft enerzijds zaken in de uitvoering en anderzijds het kwijtschelden van gemeentelijke vorderingen op de betreffende groep ouders.

Onze eerste inschatting van de hiermee samenhangende kosten bestaat uit:

- € 0,8 mln. uitvoeringskosten
- € 0,2 mln. kwijtschelding
- € 1,5 mln. individuele verstrekkingen (met name medisch en inrichting)

Vanuit de resultaatbestemming is € 0,4 mln. beschikbaar om de kosten te dekken. De verwachte afwijking aan de lastenkant is € 2 mln.

De verwachte vergoeding van het Rijk met betrekking tot deze kosten voor het jaar 2023 bedraagt € 2,8 mln. Dit bestaat uit een afrekening van € 0,44 mln. over de toeslagenaffaire betreffende het jaar 2021 dat een eenmalig voordeel oplevert. Voor het restant van het voordeel van € 0,37 mln. zal een resultaatbestemming worden gedaan voor de uitvoering van de uitvoeringskosten.

15. Collectieve ziektekostenverzekering

Deze gemeentelijke zorgverzekering is onderdeel van een collectief. Men profiteert dus van een collectiviteitskorting op de basisverzekering en korting op een goedkoop aanvullend pakket. De gemeente betaalt vanuit de bijzondere bijstand een deel van de verzekeringspremie. In de Programmabegroting 2023 is rekening gehouden met 4.500 deelnemers. In de eerste acht maanden van het jaar zijn er 4.135 deelnemers waarvoor een bijdrage is betaald. Een reden dat het aantal deelnemers lager is dan begroot, kan liggen aan het aanbod polissen dat wij bieden. Dit aanbod kan als minder aantrekkelijk worden ervaren. Doordat alles duurder wordt kiest men bewuster een zorgverzekering uit. Dit geeft een voordeel van € 0,1 mln.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '23 Bedrag in € * 1000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
-----	--------------	-----------	--	---------------------	------------------------

Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1	1.1	Onderwijshuisvesting: Onderhoud Alfrink College	-283	Nadeel	Eenmalig
2	1.1	Onderwijsachterstandenbeleid, gemeentelijk deel (onderdeel peuteropvang)	120	Voordeel	Eenmalig
3	1.1	Lasten Onderwijsachterstandenbeleid, wettelijk deel	1.464	Voordeel	Eenmalig
		Idem, rijksbijdrage	- 1.464	Nadeel	Eenmalig
4	1.5	Lasten Laaggeletterdheid	800	Voordeel	Eenmalig
		Idem, rijksbijdrage Wet Educatie en Beroepsonderwijs	- 800	Nadeel	Eenmalig
5	1.2	Subsidie Arbeidstoeleiding Pro-vso	-341	Nadeel	Eenmalig
		- subsidie Europees Sociaal Fonds (ESF)	341	Voordeel	Eenmalig
6	1.2	Subsidie ESF Re-integratie en Arbeidsinpassing Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal	-1.471	Nadeel	Eenmalig
		- subsidie Europees Sociaal Fonds (ESF)	2.261	Voordeel	Eenmalig
7	1.3	Strategie werklocaties	100	Voordeel	Eenmalig
		Verrekening reserve	-100	Nadeel	
8	1.3	Economie	-150	Nadeel	Eenmalig
9	1.5	Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal - Regiogelden	185	Voordeel	Eenmalig

		- Perspectief op werk/Dichterbij dan je denkt - lagere uitvoeringskosten - verrekening met brede bestemmingsreserve	400 381	Voordeel Voordeel	Eenmalig Eenmalig
		- Steun- en herstelpakket	1.455	Voordeel	Eenmalig
10	1.5	Regionaal Mobiliteitsteam Zuid-Holland Centraal	-295	Nadeel	Eenmalig
		- rijksbijdrage	295	Voordeel	Eenmalig
11	1.6	Wet inburgering inkomsten Rijk	680	Voordeel	Eenmalig
		Trajectkosten wet inburgering	-680	Nadeel	Eenmalig
12	1.6	Aanpak energiearmoede/energietoeslag			Eenmalig
		- voordeel uit OAD	-3.510	Nadeel	
13	1.6	Bijstandslasten	-404	Nadeel	Eenmalig
		BUIG (Rijksvergoeding bijstand)	-193	Nadeel	Eenmalig
14	1.6	Toeslagenaffaire kwijtschelding, verstrekkingen en uitvoeringskosten	- 2.008	Nadeel	Eenmalig
		- Rijksbijdrage	2.820	Voordeel	Eenmalig
15	1.6	Collectieve ziektekostenverzekering	100	Voordeel	Eenmalig
16	div (1.5/1.6)	Lasten Sociaal Innovatiefonds,	850	Voordeel	Eenmalig
		Onttrekking Reserve Sociaal Innovatiefonds	- 850	Nadeel	Eenmalig
Saldo programma 1			- 297	Nadeel	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
Onderwijsgebouwen: Moerbeigaarde 58-60	-300	Het project is afgerond met een budgetoverschrijding (al gemeld in het 2e Tussenbericht van vorig jaar). De oorzaak van de overschrijding ligt in prijsstijgingen en hogere kosten voor toezicht en administratie als gevolg van de langere doorlooptijd van het project. De hogere projectkosten voor het gebouw worden in 50 jaar afgeschreven.
Extra afschrijvingen Vastgoed	-143	Betreft versnelde afschrijven van materieel vaste activa die niet langer in gebruik is dan wel in 2023 is gesloopt. De hieruit vloeiende extra lasten vallen weg tegen de uitgestelde afschrijvingslasten van investeringen die later opgeleverd worden dan gepland.

Programma 2. Samen leven en ondersteunen

Toelichting per onderwerp

1. Jeugdhulp Zorg in Natura

De kosten voor jeugdhulp Zorg in Natura stijgen fors in 2023. De kosten stijgen in de hele regio H10 en voor Zoetermeer wordt rekening gehouden met een overschrijding van het beschikbare budget van € 9,0 mln. De verwachte kostenstijging wordt grotendeels veroorzaakt door een sterke stijging in de kosten voor ambulante jeugdhulp. Deze kostenstijging is veel hoger dan op basis van indexatie van de tarieven te verwachten was. De stijging van de kosten wordt niet zozeer verklaard door een stijging van het aantal jeugdigen, maar wel door een stijging van de gemiddelde kostprijs. Het beeld is dan ook dat de intensiteit van de zorg toeneemt: meer uren zorg en of inzet van zwaardere vormen van ambulante jeugdhulp. Daarnaast nemen de kosten voor jeugdhulp met verblijf toe. Dit wordt met name verklaard doordat er een afbouw plaatsvindt van de gesloten jeugdhulp en een omschakeling naar kleinere groepen. Ook de stijging van het aantal jeugdigen dat gebruikmaakt van zeer specialistische landelijk ingekochte jeugdhulp zet zich door. Het gaat dan om dure jeugdhulp voor een kleine groep jeugdigen.

De komende periode wordt prioriteit gegeven aan het opzetten van maatregelen die de kostenstijging beïnvloeden.

2. Personeelskosten Jeugdbeleid

Bij de Perspectiefnota 2024 is extra budget aangevraagd voor de bemensing van de Projecten Jeugd. De formatiekosten voor de uitvoering van de projecten vallen in 2023 hoger uit dan het beschikbare budget. Oorzaak hiervan is dat meer taken uitgevoerd moesten worden, dan vooraf begroot. Het gaat hierbij onder meer om het uitvoeren van analyses in de Toegang tot jeugdhulp. Dit veroorzaakt samen met de niet volledig voorziene cao-loonstijging een nadeel van € 0,1 mln. Hiertegenover staat een reservering op OAD opgenomen.

3, 4 en 5 Wmo woningaanpassingen, hulpmiddelen en hulp bij het huishouden

In 2022 is er een inschatting gemaakt van de impact van het inlopen van de achterstallige meldingen wmo op de uitgaven 2023. Uit deze inschatting kwam een forse toename van de aantallen naar voren. Enerzijds door de doorwerking van de achterstanden bij de toewijzingen en anderzijds door de autonome groei. Dit heeft geleid tot een eenmalige ophoging van de wmo budgetten in 2023.

Inmiddels is de achterstand van vorig jaar bijna volledig ingelopen en zien we dat sommige uitgaven achterblijven bij de verwachting. Dit vraagt om een nadere analyse. Deze analyse kost capaciteit die nog niet beschikbaar is. We verwachten eind november een goede analyse en doorkijk naar het jaarresultaat 2023 te kunnen maken.

Het totale budget voor de woningaanpassingen (8%), hulpmiddelen (20%) en hulp bij het huishouden (72%) is € 19,6 mln., waarvan naar verwachting € 3 mln. niet besteed wordt. Hieronder ontstaat er een voordeel van € 3 mln.

6. Persoonsgebonden budgetten Wmo

In de afgelopen jaren zien we een daling van het aantal cliënten met een pgb-indicatie. Deze trend lijkt zich door te zetten in 2023. In 2019 was het aantal klanten met een pgb-indicatie nog 374. Eind 2022 waren er nog 210 pgb cliënten. Ook zien we dat de verzilvering achter blijft op de toekenning. Het verwachte voordeel dat hierdoor ontstaat is ongeveer € 0,3 mln. ten opzichte van een budget van € 1,35 mln. Het vraagt nadere analyse om deze trends te

analyseren. Deze analyse kost capaciteit die nog niet beschikbaar is. We verwachten eind november een goede analyse en doorkijk naar het jaarresultaat 2023 te kunnen maken.

7. Meerkosten Wmo i.v.m. Corona 2022

Voor 2022 is de Regeling meerkosten Jeugdwet en WMO 2022 getroffen waarbij het Rijk en de VNG afspraken hebben gemaakt over het bieden van financiële zekerheid en ruimte aan zorgorganisaties en professionals gedurende de corona pandemie. Het Rijk heeft de gemeenten gecompenseerd voor de meerkosten die zij aan hun aanbieders betalen ten behoeve van de extra maatregelen vanwege corona. Voor 2022 werden deze kosten geschat op € 0,08 mln. Voor dit bedrag is een transitorische post opgenomen in het boekjaar 2023 waar de kosten landen. Uiteindelijk is gebleken dat de aanbieders meer meerkosten hebben gedeclareerd bij de gemeente. De definitieve bijdrage 2022 is bepaald aan de hand van de ingediende aanvragen en goedgekeurde declaraties van aanbieders en vastgelegd in een ondertekend vaststellingsovereenkomst per aanbieder. Er is in totaal € 0,4 mln. uitbetaald waardoor er een eenmalig nadeel is ontstaan van € 0,3 mln.

8. Werkbudget wijkwethouders en wijkregisseurs

Op grond van het coalitieakkoord 'Samen doen wat nodig is' is gedurende de collegeperiode € 0,14 mln. per jaar ter beschikking gesteld als werkbudget voor de wijkwethouders en wijkregisseurs om op snelle wijze kleine maar belangrijke zaken op te pakken en op te lossen. De nieuwe aanpak heeft een aanloop nodig; over 2023 resteert naar verwachting een budget van € 0,1 mln.

9. Afrekening 2022 gebiedsgerichte ondersteuning

In de gemeentelijke jaarrekening 2022 werd nog rekening gehouden met aanpassing van het budget 2022 ten behoeve van inZet in verband met een groei van de ondersteuningsbehoefte. Op grond van de jaarverantwoording 2022 van inZet blijkt deze aanpassing niet nodig te zijn. Er valt een bedrag van € 0,16 mln. vrij.

10. Toegankelijkheid - Impulsmiddelen vergroten toegankelijkheid

Om een impuls te geven aan de toegankelijkheid is in het coalitieakkoord 'Samen doen wat nodig is' een budget van € 0,15 mln. per jaar gereserveerd. Er wordt momenteel een uitvoeringsagenda ontwikkeld. Naar verwachting zal het merendeel van de middelen 2023 in 2024 uitgegeven worden. Dit geeft voor 2023 een voordeel van € 0,12 mln. Bij het bestemmen van het jaarrekeningresultaat wordt, als dat mogelijk is, een voorstel tot budgetoverheveling gedaan.

11. Onafhankelijke cliëntondersteuning

Het budget voor onafhankelijke cliëntondersteuning 2023 bedraagt € 0,2 mln. waarvan naar verwachting € 0,1 mln. niet wordt besteed. De opdracht voor onafhankelijke cliëntondersteuning is in 2021 opnieuw gedefinieerd. Het Adviespunt Zorgbelang is de uitvoerder hiervan. Gebleken is dat het aantal inwoners dat van het Adviespunt gebruik maakt lager is dan vooraf is ingeschat.

12. Noodopvang Asielzoekers

In 2021 heeft het college een verzoek van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) ontvangen om de leegstaande Penitentiaire Inrichting (PI) in Zoetermeer in te zetten voor noodopvang van statushouders en asielzoekers. De gemeente ontvangt hiervoor een vaste vergoeding van € 0,35 mln. De gemeente is verantwoordelijk voor o.a. het garanderen van de openbare orde en de veiligheid, de inrichting van de onderwijsvoorzieningen, de handhaving van de leerplicht, de publieke gezondheidszorg en de jeugdhulpverlening. Of hiervoor kosten ontstaan is situatieafhankelijk en hangt samen met de

samenstelling en het totaal van de opgevangen groepen. De verwachting is dat er geen tot beperkt gebruik wordt gemaakt van gemeentelijke voorzieningen en dat er geen kosten voor handhaving nodig zijn. Dit geeft een voordeel van minimaal € 0,2 mln.

13. Noodopvang Oekraïne

In opdracht van het Rijk vangt Zoetermeer ontheemden en vluchtelingen op en hiervoor worden Rijksmiddelen ter beschikking gesteld. Het Rijk vergoedt niet de werkelijke kosten, maar hanteert een vaste vergoeding op basis van normen. De vergoeding op basis van normen is voor de gemeente Zoetermeer hoger dan de werkelijke lasten van de gemeente en daarvoor is een voordelig saldo geraamd van ca. € 3,85 mln. In de begroting is er rekening mee gehouden dat de normvergoeding door het Rijk naar beneden wordt bijgesteld. Hiervoor is in de begroting een reservering opgenomen van € 1,5 mln. Tot medio 2023 is er door het Rijk nog geen besluit genomen over een bijstelling van de normvergoeding. De inschatting is dat de norm niet met terugwerkende kracht wordt verlaagd. Om deze reden kan de reservering voor de aframing van de rijksvergoeding tot en met augustus vervallen. Op basis van een voorlopige schatting levert dit een aanvullend voordeel van € 1 mln. op. Het Rijk volgt op basis van inventarisaties de kosten van gemeenten en zal naar verwachting in het najaar een besluit nemen over de omvang van de vergoeding. In het raadsmemo Financiële afwijkingen na Tweede Tussenbericht 2023 zullen wij u over het vervolg informeren. Daarbij zal ook de problematiek rondom de derdelanders betrokken. Dit zijn ontheemden die gevlucht zijn uit de Oekraïne en zijn opgevangen in ons land maar niet de Oekraïense nationaliteit hebben.

14. Brede SPUK Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

De specifieke uitkering Sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026, kortweg Brede SPUK, is een bundeling van 15 nieuwe en bestaande subsidies van het rijk, waarmee gemeenten preventief kunnen werken aan een gezonde generatie in 2040. De Brede SPUK is ingesteld om de afspraken uit het Hoofdlijnen Sportakkoord II, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Preventieakkoord te kunnen uitvoeren.

Sport, bewegen en cultuur, Gezondheid en sociale basis en Ondersteunende onderdelen zijn de drie hoofthema's waarvoor de gemeente Zoetermeer vanaf 2023, op aanvraag, een financiële bijdrage ontvangt.

De hoofdthema's Gezondheid en sociale basis en Ondersteunende onderdelen vallen binnen programma 2. Samen leven en ondersteunen. Hiervoor is in 2023 een bedrag van in totaal € 1,3 mln. beschikbaar. Hiervan zal naar verwachting een bedrag van € 0,16 niet worden besteed. De rijksregeling Brede SPUK staat toe om dit mee te nemen naar 2024.

Voor wat betreft de Brede SPUK, hoofdthema Sport, bewegen en cultuur: zie programma 4. Vrije Tijd.

15. Sociaal innovatiefonds

In 2022 is het programma Sociaal Innovatiefonds gestart. In verband met het feit dat de opstartfase langer duurde dan was voorzien, zijn de budgetten voor de diverse projecten binnen het programma geherfaseerd.

Doordat de opstartfase langer duurt dan waarmee rekening was gehouden, schuift de uitvoeringsfase verder naar achteren. Hier is in diverse memo's aan de raad over gecommuniceerd.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '23 Bedrag in € * 1000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1	2.1	Jeugdhulp Zorg in Natura	-9.000	Nadeel	Meerjarig
2	2.1	Personeelskosten Jeugdbeleid	-107	Nadeel	Eenmalig
3	2.2	Wmo woningaanpassingen	300	Voordeel	Eenmalig
4	2.2	Wmo hulpmiddelen	1.200	Voordeel	Eenmalig
5	2.2	Wmo hulp bij het huishouden	1.500	Voordeel	Eenmalig
6	2.2	Persoonsgebonden budgetten Wmo	300	Voordeel	Eenmalig
7	2.2	Meerkosten Wmo i.v.m. Corona 2022	-325	Nadeel	Eenmalig
8	2.2	Werkbudget wijkwethouders	100	Voordeel	Eenmalig
9	2.2	Gebiedsgerichte ondersteuning - afrekening 2022	160	Voordeel	Eenmalig
10	2.2	Toegankelijkheid - Impuls vergroten toegankelijkheid 'Open stad'	120	Voordeel	Eenmalig
11	2.2	Onafhankelijke cliëntondersteuning - bijdrage Adviespunt Zorgbelang	110	Voordeel	Eenmalig
12	2.2	Noodopvang Asielzoekers	200	Voordeel	Eenmalig
13	2.2	Noodopvang Oekraïne	1.000	Voordeel	Eenmalig

14	2.3	Uitvoeringsplan Gezond en Actief Leven Akkoord	164	Voordeel	Eenmalig
		- idem, Brede SPUK 2023	-164	Nadeel	Eenmalig
15	div.	Lasten Sociaal Innovatiefonds,	557	Voordeel	Eenmalig
		Onttrekking Reserve Sociaal Innovatiefonds	-557	Nadeel	Eenmalig
Saldo programma 2			-4.442	Nadeel	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Onderwerp	Bedrag in € * 1000	Toelichting onderwerp
Voorziening Jeugdhulpplus	-750	Landelijk is de wens om jeugdigen zo min mogelijk in een gesloten jeugdzorgsetting (JeugdzorgPlus) te plaatsen. De bedoeling is om een omslag te maken naar kleinschalige vormen van jeugdhulp. JeugdzorgPlus is bovenregionaal georganiseerd in landsdelen. De regio Haaglanden behoort tot het landsdeel Zuidwest. In dit landsdeel zijn er twee JeugdzorgPlus-instellingen. De afname van de instroom heeft financiële consequenties voor de aanbieders van JeugdzorgPlus. Zo is het huidige vastgoed van deze instellingen ingericht op een gesloten setting. Door de dalende instroom in de oorspronkelijke vorm van JeugdzorgPlus, hebben de aanbieders minder omzet. Dit leidt tot problemen in de financiering van vaste lasten, waaronder vastgoed en personeel. JeugdzorgPlus is aangemerkt als cruciale jeugdzorg: een vorm van jeugdhulp waarvan de continuïteit gewaarborgd moet worden. Dit betekent ook dat de gemeenten financieel moeten bijdragen aan het in stand houden van JeugdzorgPlus. Bij de Jaarrekening 2022 is een financiële voorziening getroffen van € 750.000 ten laste van 2022. De verwachting is dat deze volledig zal worden aangewend.

Programma 3. Leefbaarheid, duurzaam en groen

Toelichting per onderwerp

1. Afvalinzameling

Lasten

Op het onderdeel 'afvalstromen' is een voordeel van € 0,3 mln. Dit voordeel komt door:

- De hoeveelheid grofvuil is lager dan begroot (voordeel € 0,06 mln.);
- Bij het B-hout (bewerkt hout) krijgen we nu een vergoeding per ton in plaats van te betalen voor verwerkingskosten. Dit komt door de grote vraag naar hout voor biomassacentrales.
- Ten opzichte van de begroting halen we minder matrassen op, daardoor betalen we minder aan verwerkingskosten (voordeel € 0,06mln.).

Op 'voertuigen' is een voordeel van € 0,4 mln. Het budget dat gereserveerd is voor het vervangen van voertuigen is niet gebruikt omdat de voertuigen langer meegaan (voordeel € 0,57 mln.). Wel zijn er daardoor hogere onderhoudskosten (nadeel € 0,18 mln.).

Door de stijging van de lonen (CAO 2023) zijn de loonkosten bij de afvalinzameling € 0,24 mln. hoger dan geraamd. Hier tegenover staat een reservering opgenomen op OAD.

De totale omvang van het budget voor de afvalinzameling aan de lastenkant is € 12,9 mln., het te verwachten voordeel is per saldo € 0,73 mln.

Baten

De vergoeding die gemeenten ontvangen voor de inzameling van oud papier en karton is fors verlaagd. Dit komt door een mindere vraag naar oud papier en karton. Het nadeel is € 0,2 mln.

De totale omvang van het budget voor de afvalinzameling aan de batenkant is € 19,5 mln., het te verwachten nadeel is € 0,2 mln.

2. Warmte-Koude opslag Palenstein

In het kader van het landelijke Programma Aardgasvrije wijken (PAW) is aan de gemeente een bedrag van € 6,5 mln. voor de aanleg van een WKO-net in Palenstein beschikbaar gesteld. Voor 2023 is hiervoor ca. € 1,1 mln. begroot. Door verslechterde marktstandigheden is de aanbesteding mislukt en is de gunning niet doorgegaan. Daarnaast is als gevolg van het Ancatus-arrest het risico ontstaan dat de verhuurder de kapitaals- en onderhoudskosten van de nieuwe verwarmingsinstallaties niet mag doorberekenen. Dit is wel een uitgangspunt van het project in Palenstein. De rechterlijke uitspraak vormt voor deelnemer woningcorporatie Stedelink aanleiding het project te pauzeren totdat hiervoor een oplossing is gevonden. De geplande nieuwbouw van De Goede Woning kan daar waarschijnlijk niet op wachten. Er moet rekening mee worden gehouden dat daarvoor nu een alternatieve aardgasvrije warmtevoorziening wordt gerealiseerd. De betrokken gebouweigenaren besloten in de Stuurgroep Zoetermeer Aardgasvrij van 12 mei 2023 de voorbereiding van de aanbesteding WKO met 1 à 2 jaar uit te stellen totdat voldoende perspectief ontstaat op een kansrijke doorstart. Dit geeft voor de begroting een voordeel van ca. € 1,1 mln. (inclusief prijscompensatie). Tegenover de lagere kosten staat een lagere onttrekking uit de brede bestemmingsreserve van € 1 mln.

3. Duurzaamheidsfonds

De komende jaren is € 7,5 mln. vrijgemaakt ten behoeve van de bevordering van energiebesparing, het aardgasvrij maken en de opwek van duurzame energie. Hieraan wordt in 2023 € 2,5 mln. toegevoegd (zie ook besluitvorming technische wijziging). Voor het jaar 2023 is € 2,2 mln. beschikbaar gesteld. De besteding van dit budget is om de volgende redenen vertraagd:

- criteria besteding duurzaamheidsfonds
- capaciteit
- subsidieregeling
- inventarisatie vastgoed

Op verzoek van de raad zijn in 2023 criteria ontwikkeld en vastgesteld voor de besteding van het fonds. De ambtelijke inzet (overleg, aanvragen) is in de eerste helft van 2023 vooral ingezet op het volledig benutten van de rijkssubsidieregelingen, zoals de 'Specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatie, de energiearmoede en de Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid. Met de laatste regeling wordt de capaciteit ook vergroot. Daarnaast is een subsidieregeling vastgesteld voor de aanwending van het duurzaamheidsfonds. Een deel van het gereserveerde budget is bestemd voor de verduurzaming van het eigen maatschappelijk vastgoed. Voor de aanwending hiervan vindt een inventarisatie plaats waarna er keuzes zullen worden gemaakt welke panden het eerst aangepakt zullen worden. De afronding is voorzien in 2024.

Om deze redenen zijn de uitgaven beperkt en wordt voor 2023 een voordeel verwacht van € 2 mln. Tegenover de lagere kosten staat een lagere onttrekking duurzaamheidsfonds.

4. Klimaatmiddelen

Op 17 februari 2020 heeft de raad het voorstel actualisatie van het programma Duurzaam en Groen vastgesteld. Onderdeel van dit voorstel is het beschikbaar stellen van (rijks)budget voor de organisatie van een ondersteuningsaanbod voor particuliere huiseigenaren. Het budget 2023 van € 0,26 mln. wordt meegenomen naar 2024 ter compensatie van het in de Perspectiefnota 2024 opgenomen voorstel om in 2024 eenmalig het gemeentelijk budget duurzaam € 0,5 mln. in te leveren ter dekking van overige uitgaven. Dit levert voor 2023 een voordeel op van € 0,26 mln. Tegenover de lagere kosten staat lagere onttrekking uit de brede bestemmingsreserve voor hetzelfde bedrag.

5. Noodfonds

Voor compensatie van de in 2022 snel gestegen energieprijzen en de hiermee oplopende inflatie is voor inwoners, bedrijven, verenigingen en maatschappelijke organisaties een tijdelijk noodfonds van € 2 miljoen gevormd. Hiervan is € 0,2 mln. beschikbaar gesteld voor bedrijven en ondernemers. Daarnaast is via de gemeentelijke website kenbaar gemaakt dat er vanuit de rijksoverheid maatregelen zijn getroffen, zoals de Tegemoetkoming Energiekosten (TEK)-regeling en het prijsplafond voor energie voor alle kleinverbruikers. Tot op heden zijn er vanuit bedrijven en ondernemers geen dringende signalen ontvangen over eventuele negatieve gevolgen van de energiecrisis en zijn er geen aanvragen ontvangen voor de stimuleringsregeling. Om deze reden worden er voor 2023 geen uitgaven verwacht en zal een voordeel ontstaan van € 0,2 mln. Hier staat een even hoog nadeel onttrekking reserve tegenover.

6. Regeling aanpak energiearmoede

Het rijk heeft middelen beschikbaar gesteld om energiearmoede tegen te gaan. De middelen worden gericht ingezet om huishoudens in een kwetsbare positie vanwege de gestegen energielasten te ondersteunen bij het nemen van maatregelen om de energierekening te verlagen. In 2023 is hiervoor € 2,4 mln.

beschikbaar. In 2022 en de eerste helft van 2023 lag de focus op fixers maar daarna op grotere isolatiemaatregelen. Dit wordt verstrekt aan woningcorporaties en huiseigenaren. De uitvoering is vertraagd door:

- Het maken van regeling
- De uitvoering van een aanbesteding
- Inschrijving huiseigenaren
- De toewijzing van projecten aan woningbouwcorporaties

Omdat woningcorporaties in verband met marktverstoring niet voor elke bezitting subsidie mag krijgen, moet daar een regeling voor worden opgezet. Voor het deel dat we willen besteden aan de woningeigenaren moet een aanbesteding gedaan worden. Voor de uitwerking van beide zaken is tijd nodig om dit te organiseren. Daarna moet met de woningcorporaties worden afgestemd voor welke projecten het budget wordt ingezet en moeten huiseigenaren inschrijven op regeling zodat de toewijzing kan plaatsvinden. Dit geeft voor 2023 een voordeel van € 2 mln. Hier staat een lagere subsidie tegenover voor hetzelfde bedrag. Verwacht wordt dat de uitvoering deels in 2024 en deels in 2025 zal plaatsvinden. De subsidievoorwaarden laten dit ook toe.

7. Groenprojecten

Voor Groenprojecten is een budget van € 0,5 mln. beschikbaar. In de eerste helft van het jaar lag de focus op de afronding van lopende projecten. Voor de nieuwe projectenreeks is het project “koers voor de buitenruimte” gestart waarin ook aansluiting wordt gezocht met de ruimtelijke strategie. Voor 2023 wordt een voordeel verwacht van € 0,2 mln. Dit wordt veroorzaakt door een tijdelijk capaciteitsprobleem in de uitvoering. Daarnaast is ook de uitvoering van het project aan de Zoetermeerse Plas (daar wordt een ijzerhoudend zandfilter langs gelegd om blauwalg te voorkomen) vertraagd naar 2024. De gemeente werkt hiervoor samen met het Hoogheemraadschap.

8. Ecologie

Door de toenemende vraag om advies en ondersteuning vanuit het taakveld ecologie is de capaciteit verdubbeld van 1 naar 2 fte. Door de situatie op de arbeidsmarkt wordt deze uitbreiding ingevuld met inhuur. Doordat zowel het verschil in uurtarief alsmede niet alle advieskosten (uren) aan de vragende onderdelen kunnen worden doorbelast is er een nadeel van € 0,1mln. Hier tegenover staat een reservering opgenomen op OAD.

9. Personeelskosten openbare ruimte

Als gevolg van de hoeveelheid nog uit te voeren werkzaamheden, de openstaande vacatures en de krapte op de arbeidsmarkt van de civiele techniek is het noodzakelijk om tot tijdelijke inhuur van personeel over te gaan. De hogere kosten van de inhuur kunnen niet geheel binnen de beschikbare budgetten worden opgevangen. In 2023 wordt een nadeel verwacht van € 0,4 mln.

10. Aanleg kabels en leidingen

Voor het graven in de openbare ruimte wordt een herstelvergoeding bij netbeheerders in rekening gebracht. Door een toename van het aantal opbrekingen wordt dit jaar een extra inkomst van € 0,6 mln. verwacht. Deze inkomsten zullen worden aangewend voor herstelwerkzaamheden van de verharding en bedragen naar verwachting € 0,6 mln. Het is de verwachting dat dit tot 2026 doorloopt.

11. Calamiteiten riolering

Bij de nieuwe aanbesteding van “klein dagelijks onderhoud en calamiteiten riolering” zijn de kosten hoger dan het beschikbare budget. Ook is gebleken dat er

meer incidenten zijn dan voorgaande jaren. Hierdoor wordt dit jaar een overschrijding verwacht van € 0,2 mln. De oorzaak van de toename van het aantal incidenten wordt onderzocht.

12. Horeca aansluiting Nieuwe Driemanspolder

Bij de aanleg van de Nieuwe Driemanspolder is er een inkomst ontvangen voor de aanleg van kabels en leidingen naar een beoogde horeca locatie en botenverhuur. Deze vooruitontvangen inkomst is bij de jaarrekening 2022 ten onrechte vrijgevallen en wordt hiermee weer opgevoerd. Het eenmalige nadeel bedraagt € 0,1 mln.

13. Inkomsten rioolheffing

De begrote opbrengsten voor rioolheffingen zijn € 7,8 mln. Door een toename van het aantal woningen en een hogere WOZ-waarde is er een eenmalig voordeel van € 0,1 mln. Bij het opstellen van de rioolheffing 2024 wordt rekening gehouden met de geactualiseerde gegevens.

14. Gronddepot Nieuwe Driemanspolder

Voor de afvoer van grond naar het gronddepot in de Nieuwe Driemanspolder is € 0,53 mln. aan baten en lasten begroot. Door vertraging in projecten is de toelevering van grond achtergebleven, waardoor er minder inkomsten en uitgaven zijn. Dit geeft aan de batenkant een nadeel van € 0,48 mln. en aan de lastenkant een voordeel van € 0,48 mln.

De verwachting was dat het gronddepot in 2023 kon worden afgesloten. Door de vertraging in de projecten zijn werkzaamheden verschoven. Hierdoor worden er nog werken in 2024 en 2025 verwacht. Jaarlijks wordt € 0,1 mln. aan baten en € 0,1 aan lasten verwacht.

15. Betaald parkeren

In het TB1 is een incidentele opbrengstverhoging van € 0,15 mln. voor de jaren 2023 en 2024 gemeld. Deze incidentele opbrengst was verwacht doordat de locatie Markt langer beschikbaar blijft door de vertraging van het project Markt 10. Deze incidentele opbrengstverhoging wordt niet behaald. De begrote opbrengsten zijn vanaf 2023 € 2 mln. Dit is een aanvullend nadeel van € 0,15 mln. voor de jaren 2023 en 2024.

Hier tegenover staan lagere beheerkosten. Dit geeft een eenmalig voordeel van € 0,16 mln.

16. Begraven

De opbrengsten op de exploitatie begraafplaatsen zijn begroot op € 0,54 mln. We verwachten een incidenteel voordeel van € 0,15 mln. wat onder andere komt door een toename in grafreserveringen.

17. Kunstwerken

In de tunnelbak Europaweg heeft in 2023 een calamiteit plaatsgevonden. De hierbij behorende herstelkosten van de afwateringsroosters in de zijn € 0,36 mln. Uit de constructieve inspecties is vastgesteld dat op korte termijn extra onvoorzien groot onderhoud benodigd is aan de tunnelbank de verwachte kosten zijn € 1,15 mln. de verwachte uitvoering is in 2024. Dit geeft een eenmalig nadeel € 1,5 mln.

De kosten van de werkzaamheden bij de Wethouder Jennétunnel waren voor een bedrag € 0,46 mln. (incl. 15 % VTA) begroot als investeringskosten. De uit te voeren werkzaamheden worden aangemerkt als grootonderhoud en gaan naar verwachting € 1,15 mln. kosten (incl. 15 % VTA). De kosten zijn hoger uitgevallen dan begroot doordat bij de begroting met een standaard eenheidsprijs van kunstwerken is gerekend, waardoor de kosten van een aantal elementen niet of met een te laag bedrag zijn berekend. Het gaat hier dan onder andere over de vervanging van de trappen, de grootschalige inzet van verkeersregelaars en onvoorzienbare werkzaamheden. Dit geeft een eenmalig nadeel van € 1,15 mln. in de exploitatie daar tegenover staat een eenmalig voordeel van € 0,46 mln. bij investeringen.

18. Mandelabrug

In de jaarrekening 2022 is voor de kosten van de afsluiting en ontmanteling van de Nelson Mandelabrug een voorziening gevormd. Er zullen nog jaarlijkse kosten zijn voor onder andere de huur van de tijdelijke brug en bijbehorende onderhoudskosten totdat er een nieuwe oplossing is. Om de voorziening toereikend te maken wordt deze met € 0,26 mln. verhoogd van € 6,01 mln. naar € 6,27 mln.

19. Portalen t.b.v. verkeersregelinstallaties en bewegwijzering

In verband met een calamiteit is een portaal verwijderd. Deze moet versneld vervangen worden waarvoor een incidenteel budget van € 0,2 mln. beschikbaar is gesteld. Door een vertraging in levertijden is de verwachting dat de plaatsing van het nieuwe portaal niet meer in 2023 uitgevoerd gaat worden. Het eenmalige voordeel bedraagt € 0,2 mln. en zal met een budgetoverheveling naar 2024 worden overgezet.

20. Buitengym

Voor het realiseren van twee buitengymlocaties is in 2023 een incidenteel bedrag van € 0,12 mln. beschikbaar gesteld. In 2023 wordt één locatie gerealiseerd. Door o.a. participatie- en capaciteitsproblematiek is er nog geen tweede uitvoeringslocatie beschikbaar. Het eenmalige voordeel bedraagt € 0,06 mln. en zal door een budgetoverheveling naar 2024 worden overgezet.

21. Verkeersregelinstallaties (VRI's) Afrikaweg

Voor het plaatsen van VRI's aan de Afrikaweg is een bijdrage vanuit het rijk toegezegd. Deze bijdrage van € 0,14 mln. wordt ingezet om de extra kosten bij deze VRI's te kunnen dekken.

22. Kapitaallasten

De werkelijke kapitaallasten zijn lager dan begroot doordat de investeringen van voorgaande jaren in Groot Onderhoud in Wegen, Kunstwerken en Waterbouwkundige voorzieningen zijn vertraagd. In 2023 levert dit een voordeel op van € 0,3 mln. Dit voordeel heeft een doorwerking in 2024 en verder.

23. Groot onderhoud Openbare Ruimte bovengronds

De begroting voor groot onderhoud en vervanging in de openbare ruimte is gebaseerd op een theoretische levensduur van kapitaalgoederen. Hierbij is sprake van een verwachting over de ontwikkelingen van de staat van kapitaalgoederen. De werkelijke staat van kapitaalgoederen, vastgesteld bij inspecties, kan om verschillende redenen afwijken van deze verwachte staat. Bij afwijkingen tussen de verwachte en de werkelijke staat loopt begroting en realisatie uiteen. Voor het groot onderhoud is voor de jaarschijf 2023 een bedrag van € 12,5 mln. beschikbaar gesteld. De geplande programma's, inclusief verschuivingen tussen de jaren, worden uitgevoerd voor een bedrag van € 13,7 mln. Dit is een nadeel van € 1,2 mln. en wordt onttrokken uit de egalisatiereserve.

24. Berkelseweg saneringskosten bodem

Bij de uitvoering van het investeringsproject Berkelseweg fase 1 is bodemverontreiniging aangetroffen. De saneringskosten mogen conform de regelgeving niet als investering worden aangemerkt. Zodra de financiële afwikkeling van het project is afgerond worden de saneringskosten deze naar de exploitatie geboekt. Deze kosten zijn een eenmalig nadeel.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '23 Bedrag in € * 1000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1	3.1	Afvalinzameling lasten	487	Voordeel	Eenmalig
		Afvalinzameling baten	-203	Nadeel	Eenmalig
2	3.1	Warmte-Koude opslag Palenstein	1.068	Voordeel	Meerjarig
		Verrekening reserve	-1.000	Nadeel	
3	3.1	Duurzaamheidsfonds	2.000	Voordeel	Eenmalig
		Verrekening reserve	-2.000	Nadeel	
4	3.1	Klimaatmiddelen	261	Voordeel	Eenmalig
		Verrekening reserve	-261	Nadeel	
5	3.1	Noodfonds	200	Voordeel	Eenmalig
		Verrekening reserve	-200	Nadeel	

6	3.1	Regeling aanpak energiearmoede	2.000	Voordeel	Eenmalig
		Subsidie	-2.000	Nadeel	
7	3.1	Groenprojecten	200	Voordeel	Eenmalig
8	3.2	Ecologie	-100	Nadeel	Eenmalig
9	3.2	Personeelskosten Openbare ruimte	-400	Nadeel	Eenmalig
10	3.2	Aanleg kabels en leidingen baten	630	Voordeel	Meerjarig
		Herstelkosten verharding lasten	-630	Nadeel	Meerjarig
11	3.2	Calamiteiten riolering	-200	Nadeel	Eenmalig
12	3.2	Horeca aansluiting Nieuwe Driemanspolder	-100	Nadeel	Eenmalig
13	3.2	Inkomsten rioolheffing	120	Voordeel	Eenmalig
14	3.2	Gronddepot Nieuwe Driemanspolder baten	-480	Nadeel	Meerjarig
		Gronddepot Nieuwe Driemanspolder lasten	480	Voordeel	
15	3.2	Betaald parkeren baten	-150	Nadeel	Meerjarig
		Betaald parkeren lasten	160	Voordeel	Eenmalig
16	3.2	Begraven	150	Voordeel	Eenmalig
17	3.2	Kunstwerken	-2.660	Nadeel	Meerjarig
18	3.2	Mandelabrug	-260	Nadeel	Eenmalig

19	3.2	Portalen t.b.v. verkeersregelininstallaties en bewegwijzering	200	Voordeel	Eenmalig
20	3.2	Buitengym	60	Voordeel	Eenmalig
21	3.2	Verkeersregelininstallaties baten	135	Voordeel	Eenmalig
		Verkeersregelininstallaties lasten	-135	Nadeel	Eenmalig
22	3.2	Kapitaallasten	300	Voordeel	Eenmalig
23	3.2	Groot onderhoud Openbare Ruimte bovengronds	-1.200	Nadeel	Eenmalig
		Verrekening met egalisatiereserve	1.200	Voordeel	Eenmalig
24	3.2	Berkelseweg, bodemsaneringskosten	PM	Nadeel	Eenmalig
Saldo programma 3			-2.328	Nadeel	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
Voorziening Mandelabrug	-3.100	In de jaarrekening 2022 is voor de kosten van de afsluiting en ontmanteling van de Nelson Mandelabrug een voorziening gevormd van € 6,01 mln. De kosten voor 2023 bedragen € 3,1 mln. Hoewel de voorziening is gevormd, is de besteding hiervan nog niet formeel begroot. Om deze reden wordt de uitgave 2023 gemeld in TB2.
Vervangingsinvestering tractiemiddelen afvalinzameling	2.400	Tijdens het ontwikkelen van nieuw afvalbeleid zijn de investeringen voor nieuwe inzamelvoertuigen vooruitgeschoven. Het was immers niet bekend welke maatregelen we gingen invoeren of afschaffen. In de tussentijd zijn de levertijden fors toegenomen, waardoor we mogelijk vier nieuwe voertuigen die in 2023 besteld zijn pas in 2024 geleverd krijgen.

		Hierdoor wordt het budget voor de aanschaf van de voertuigen van € 6,2 mln in 2023 deels niet uitgegeven. De verwachting is dat er € 3,8 mln van het krediet wordt uitgegeven en er een voordeel is van € 2,4 mln. Dit restant krediet wordt bij de jaarrekening overgeheveld naar 2024.
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	4.260	<p>De gemeente voert jaarlijks vervangingen van de openbare ruimte uit. Bij de totstandkoming van het programma wordt bepaald wat de meest efficiënte maatregel is om het kapitaalgoed in de gewenste staat te houden. In 2023 wordt op een beschikbaar gesteld budget van € 11,5 mln. een incidenteel voordeel van € 3,8 mln. verwacht. Deze afwijking wordt veroorzaakt doordat dit de maximale haalbare uitvoering in 2023 is. De maximale haalbare grens is beperkt door de aanwezige personeelsbezetting (bij gemeente en aannemer) en qua tijd door de wetgeving rond Flora/Fauna (broedende vogels), de vergunningverlening en de (langere) levertijden van materialen. Het verwachte voordeel van € 4,26 mln. is als volgt onderverdeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een voordeel van in totaal € 0,9 mln. op de investeringsbudgetten bruggen. <p>Dit is onderverdeeld in:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) € 0,1 mln. voordeel bij stalen bruggen; 2) € 0,6 mln. voordeel bij de betonnen bruggen; 3) € 0,2 mln. voordeel bij de Houten bruggen. <ul style="list-style-type: none"> - een voordeel van € 0,2 mln. op Natuurvriendelijke oevers; - een voordeel van € 1,0 mln. op Asfaltverharding; - een voordeel van € 1,6 mln. op Elementverharding; - een voordeel van € 0,56 mln. op de personeelskosten van de investeringen.
Investering Berkelseweg	- 575	De kosten van de werkzaamheden aan de Berkelseweg fase 1 zijn hoger uitgevallen dan begroot. Dit komt doordat de grond vervuild was en de locatie gesaneerd is. Door de bodemverontreiniging waren ook extra werkzaamheden benodigd die niet waren voorzien. De verwachte extra kosten zijn € 575.000, inclusief 15 % VTA. De saneringskosten mogen conform de regelgeving niet worden geactiveerd als investering. Zodra de financiële afwikkeling van het project is afgerond worden de saneringskosten naar de exploitatie over geboekt waardoor het de extra kosten lager worden.

Technische begrotingswijziging

College/Raad	Toelichting
--------------	-------------

Raad	<p>Duurzaamheidsfonds</p> <p>Het Raadsvoorstel Criteria per bestedingscategorie van het duurzaamheidsfonds 2023-007320 is 5 juni 2023 behandeld in de raad. Met het aangenomen amendement 2306-B is € 2,5 mln. toegevoegd aan de reserve duurzaamheidsfonds. Het fonds bedraagt na de toevoeging € 10 mln. Met de toevoeging beschikt de gemeente over meer mogelijkheden voor initiatieven in de stad. De financiële uitwerking van dit besluit in de begroting moet nog plaatsvinden. Met de griffie is afgestemd om deze (meerjarige) uitwerking via TB2 te laten lopen. Vanuit de reserve Fonds Zoetermeer 2040 wordt in 2023 via programma 3 een bedrag van € 2,5 mln. overgeheveld naar de reserve Duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040. De besteding zal in overeenstemming met het amendement naar rato van de toekenning van het budget zoals dit in het raadsbesluit is opgenomen plaatsvinden. Dit met uitzondering van bestedingscategorie 3 gemeentelijk vastgoed. De besteding over de categorieën van de € 2,5 mln. wordt als volgt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duurzame initiatieven € 1.570.000 2. Eigenaar bewoners € 930.000 <p>De besteding over de jaren is van 2024 t/m 2027 jaarlijks € 625.000</p>
------	--

Programma 4. Vrije tijd

Toelichting per onderwerp

1. Nationaal Sportakkoord

Het rijk heeft op 14 december 2022 een nieuw Nationaal Sportakkoord ondertekend. Daarbij is een nieuwe verdeling gemaakt van de rijksmiddelen voor gemeenten. Het totale budget voor het sportakkoord is € 0,14 mln. In TB1 is deze te laag opgenomen. Het betreft geormerkte middelen die aan sport uitgegeven moeten worden. De middelen komen ten goede aan de stad. De baten en lasten in de begroting zullen met € 0,06 mln. stijgen.

2. Noodsteun programma 4

Instellingen binnen de sector kunst en cultuur konden in 2021 en 2022 coronasteun aanvragen. Conform afspraak wordt de raad via het tussenbericht geïnformeerd over de verwachte kosten van de ondersteuningsmaatregelen corona. Per ultimo augustus is voor een bedrag van € 0,8 mln. aan noodsteun/huurkorting verstrekt.

3. Zoetermeerse kunst in openbare ruimte

Op 1 november 2021 heeft de gemeenteraad motie 2111-05: Zoetermeerse kunst in de openbare ruimte aangenomen. Met deze motie is het college gevraagd om meer mogelijkheden in de openbare ruimte te creëren waar Zoetermeerse kunstenaars hun werk kunnen tonen. Bij het vaststellen van deze mogelijkheden out of the box te denken, bijvoorbeeld - maar niet alleen - via tijdelijke locaties, regelmatig wisselende objecten, innovatieve kunst en live kunst. Deze investering (max. € 10.000) te dekken uit het potje van de raad.

Het college heeft er daarom voor gekozen om een expositieruimte te maken in het Stadhuis-Forum, en wel bij de ingang aan de Engelandlaan 206. Hier komen ruime vitrines met daarin een ophangstelsel en sokkels, zodat wisselende kunstobjecten worden tentoongesteld. De kosten hiervoor bedragen € 7.000.

4. Brede Regeling Combinatiefuncties

De Brede Specifieke Uitkering (Brede SPUK) is een bundeling van 15 nieuwe en bestaande subsidies van het rijk, waarmee gemeenten preventief kunnen werken aan een gezonde generatie in 2040. De Brede SPUK is ingesteld om de afspraken uit het Hoofdlijnen Sportakkoord II, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Preventieakkoord te kunnen uitvoeren. Onder de Brede SPUK valt onder meer de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC). Vanwege de gewijzigde financieringssysteem, van Gemeentefonds naar Specifieke Uitkering met ingang van dit jaar corrigeren we de begroting door middel van het verhogen van de inkomsten in programma 4 met € 0,36 mln. De kosten werden eerder gedekt uit de algemene uitkering op het Overzicht algemeen dekkingsmiddelen en onvoorzien. Deze inkomst was op OAD al niet meer geraamd. Bij TB1 hebben we gemeld dat we de extra bijdrage vanuit het Rijk nog dit jaar zouden uitgeven. De resterende tijd in 2023 is te kort om dit volledig te realiseren we verwachten € 0,3 mln. minder uit te geven. Bij het bestemmen van het rekeningresultaat wordt een voorstel tot budgetoverheveling gedaan.

5. Museum De Voorde: frictiekosten stopzetten subsidierelatie

Voor 2023 stond € 1,5 mln. in de begroting voor het opvangen van de financiële gevolgen van het stopzetten van de subsidie aan Museum De Voorde. De afwikkeling van het beëindigen van de subsidierelatie zal ook in 2024 nog plaatsvinden. De kosten van de tweede termijn in het kader van de overdracht

collectie en de afwikkeling van het negatief eigen vermogen worden in 2024 betaald. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 0,4 mln. dit jaar. Bij het bestemmen van het rekeningresultaat wordt een voorstel tot budgetoverheveling gedaan.

6. Bibliotheek: Verbouwing Wijkvestiging Oosterheem en Rokkeveen

De gemeenteraad heeft Motie 2306-31 Overbrugging voor de Zoetermeerse bibliotheek aangenomen, zodat de bezuinigingstaakstelling in 2024 van € 0,2 mln. in het kader van Ombuigen en Vernieuwen niet hoeft plaats te vinden. Daarmee kunnen de wijkvestigingen openblijven en hoeft de verbouwing niet plaats te vinden. In 2023 is er € 0,45 mln. beschikbaar voor de verbouwing van wijkvestigingen Oosterheem en Rokkeveen. Deze vindt niet plaats dit jaar, hierdoor ontstaat een voordeel van € 0,45 mln. Een deel van dit voordeel wordt ingezet als dekking voor Motie 2306-31 die oproept om dekking te zoeken eventueel via reallocatie van de middelen die bestemd zijn voor de verbouwing. Bij het bestemmen van het rekeningresultaat wordt, als dat mogelijk is, een voorstel tot budgetoverheveling gedaan.

7. Korting indexatie huurders gemeentelijk vastgoed

Bij het raadsbesluit "Korting indexatie huurders gemeentelijk vastgoed" (2023-007098) is besloten om de huurverhoging niet hoger te laten uitpakken dan de kerninflatie. De korting bedraagt € 0,75 mln. in 2023. Daarnaast is in de Perspectiefnota 2024 een afbouw van de korting op de indexatie opgenomen (amendement 2304-H) in 2024 van € 0,6 mln., in 2025 € 0,4 mln. en in 2026 € 0,2 mln. Voor de incidentele verlaging in 2023 is binnen het budget Gemeentelijk Vastgoed geen dekking aanwezig.

8. Vervanging luchtbehandelingsinstallatie sportcomplex Heuvelweg 7 (D.W.O)

Naar aanleiding van klachten over de luchtbehandelingsinstallatie van het sportcomplex aan de Heuvelweg 7 (in gebruik bij D.W.O.) is een inspectie uitgevoerd waaruit naar voren is gekomen dat voortijdige vervanging van de installatie op korte termijn noodzakelijk is. De kosten van de vervanging bedragen € 0,1 mln.

9. Leegstand ruimte Zuidwaarts 2 (voormalig Museum De Voorde)

De huurovereenkomst met Museum De Voorde is beëindigd per 1 juli 2023. Ten tijde van het opstellen van het Tweede Tussenbericht 2023 is nog geen nieuwe huurder gevonden voor de vrijgekomen ruimte. De inkomstenderving voor de maanden juli tot en met december 2023 bedraagt € 0,1 mln. De eventuele huisvesting van het Nationaal Videogame Museum op deze locatie wordt onderzocht.

10. Zoetermeers Noodfonds

In het raadsmemo Noodfonds energie-armoede is opgenomen om middelen voor deze energie-armoede te reserveren in de reserve Zoetermeernoodfonds. Bij TB1 dachten we dat het totale beschikbare bedrag voor subsidies van € 1 mln. dit jaar uitgeven zou worden. De aanvragen voor een subsidie vanuit dit fonds komen echter langzaam op gang, daarom ontstaat er een voordeel van € 0,8 mln. Hier staat een even hoog nadeel onttrekking aan de reserve tegenover.

11. Subsidie Netwerk Zoetermeer

In 2023 is de samenwerking met Netwerk Zoetermeer (NZ) om diverse redenen beëindigd. Voor 2023 heeft de gemeente van NZ een aanvraag van € 0,2 mln. ontvangen voor een incidentele subsidie als gevolg van het beëindigen van deze samenwerking met het evenementenbureau. Deze incidentele subsidie valt niet onder de reguliere subsidie en veroorzaakt daardoor een nadeel in 2023. Het beoordelen van de aanvraag 2023 is ook afhankelijk van de eindafrekening 2022. Bij een positieve beoordeling zal naar verwachting de eindafrekening in Q4 2023 plaatsvinden.

12. Kunstopdrachten in het openbaar gebied

Vanuit de reserve BKOR (beeldende kunst in de openbare ruimte) worden kunstopdrachten in het openbaar gebied betaald, die op basis van de percentageregeling BKOR worden gerealiseerd. Dit jaar werken we aan de kunstopdrachten bij het nieuwe zwembad, in het Centraal Park en voor de wijk Palenstein. Hiervoor is een bedrag van € 0,07 mln. nodig. Dit wordt uit de reserve beeldende kunst gehaald en toegevoegd aan product beeldende kunst in openbare ruimte.

Financiële afwijkingen

- Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijkingen TB2 '23 Bedrag in € * 1.000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1	4.2	Nationaal Sportakkoord - dekking verhoging bijdragen uit Nationaal Sportakkoord	-58 58	Nadeel Voordeel	Eenmalig Eenmalig
2	4.1 en 4.2	Noodsteun programma 4	-81	Nadeel	Eenmalig
3	4.2	Zoetermeerse kunst in openbare ruimte - dekking potje raad	-7 7	Nadeel Voordeel	Eenmalig Eenmalig
4	4.2	Brede combinatiefunctionarissen - dekking Brede regeling combinatiefunctionarissen (Brede SPUK)	300 364	Voordeel Voordeel	Eenmalig Eenmalig
5	4.1	Museum De Voorde: frictiekosten stopzetten subsidierelatie	383	Voordeel	Eenmalig
6	4.1	Bibliotheek: Verbouwing Wijkvestiging Oosterheem en Rokkeveen	450	Voordeel	Eenmalig
7	4.1	Huurkorting gemeentelijk vastgoed	-750	Nadeel	Eenmalig

8	4.1	Vervanging luchtbehandelingsinstallatie sportcomplex Heuvelweg 7 (D.W.O)	-100	Nadeel	Eenmalig
9	4.1	Leegstand ruimte Zuidwaarts 2 (voormalig Museum De Voorde)	-100	Nadeel	Eenmalig
10	4.1	Zoetermeers Noodfonds	760	Voordeel	Eenmalig
		- verrekening met reserve	-760	Nadeel	Eenmalig
11	4.2	Subsidie Netwerk Zoetermeer	-200	Nadeel	Eenmalig
12	4.2	Kunstopdrachten in het openbaar gebied	-65	Nadeel	Eenmalig
		- dekking vanuit reserve BKOR	65	Voordeel	Eenmalig
Saldo programma 4			266	Voordeel	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
Voorziening De Voorde	-621	De door de gemeente gegarandeerde geldlening voor museum De Voorde is door de gemeente afgelost. De kosten voor het aflossen van de geldlening bedragen € 620.574 en worden gedekt binnen de middelen in de voorziening.

Programma 5. Veiligheid

Toelichting per onderwerp

1. Nieuwbouw Brandweerkazerne Abdissenbos

In overleg met Veiligheidsregio Haaglanden wordt in de komende periode een programma van eisen opgesteld voor de renovatie en verduurzaming van de brandweerkazerne Brusselstraat. Voor de gemaakte plankosten van € 0,7 mln. voor de locatie Abdissenbos wordt een voorziening gevormd in afwachting van de definitieve oplossing.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '23 Bedrag in € * 1000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1	5.3	Nieuwbouw Brandweerkazerne Abdissenbos	-700	Nadeel	Eenmalig
Saldo programma 5			-700	Nadeel	

Programma 6. Dienstverlening en participatie

Toelichting per onderwerp

1. Voorbereiding Omgevingswet

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Voor de implementatie van de Omgevingswet is voor 2023 een budget beschikbaar gesteld van € 0,3 mln. Hierbij zijn ook de overgangstermijnen opnieuw vastgesteld. De Omgevingsvisie moet uiterlijk 1 januari 2027 voldoen (dit was 2025). Het nieuwe Omgevingsplan moet voor 1 januari 2032 gereed zijn (dit was 2029). Een onderdeel van de Omgevingswet is het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). Dit is een landelijk automatiseringssysteem dat door het Rijk wordt ontwikkeld en waar nog volop aan gewerkt wordt. De verschuivingen in tijd zijn van invloed op de fasering de invoeringsactiviteiten voor ICT, de kerninstrumenten, de monitoringsinstrumenten en communicatie. Deze activiteiten worden verder in de tijd verschoven en hebben een langere doorlooptijd. Daarnaast heeft de transitie van het tijdelijke Omgevingsplan naar het nieuwe Omgevingsplan een grotere impact dan was voorzien in het vastgestelde "Plan van aanpak Omgevingsplan". Het goed, juist en gelijkmatig/tijdig ontwerpen/toetsen en inregelen van alle juridische regels en kaders vraagt extra capaciteit. Doordat het DSO vertraagt en de datum voor de omgevingsvisie is uitgesteld verschuiven onze ICT-werkzaamheden in tijd. Het verwachte eenmalige voordeel bedraagt € 90.000. Bij het bestemmen van het rekeningresultaat wordt, als dat mogelijk is, een voorstel tot resultaatbestemming gedaan.

2. Vervanging vergunningverleningssysteem

Powerbrowser is de applicatie die dient als vervanging voor het huidige systeem (Squit) voor het verwerken van alle vergunningen en leges. Door de aanvullende eisen uit de Omgevingswet zijn de vervangingskosten hoger vanaf 2024. Deze kosten zijn meegenomen in de Perspectiefnota 2024. Ook de implementatiekosten zijn hoger dan verwacht. Dit leidt tot een eenmalig nadeel van € 0,4 mln. in 2023.

3. Opbrengsten bouwleges

Voor het afhandelen van WABO-vergunningen worden leges geïnd. Op basis van de huidige en verwachte aanvragen wordt er ten opzichte van TB1 2023 een nadeel verwacht van € 0,6 mln. in 2023. Dit wordt veroorzaakt doordat de behandeling van de aanvragen, mede doordat er meer binnenstedelijk wordt gebouwd, complexer is en meer tijd vergt, zowel aan de kant van de aanvrager als aan de kant van de gemeente. Daarnaast is het aantal grote(re) aanvragen minder dan de afgelopen jaren. Een van de redenen hiervan is dat sommige grote projecten vanwege de huidige hoge bouwkosten worden uitgesteld.

4. Leges persoonsdocumenten, huwelijken en naturalisatie

Naar verwachting zal net als vorig jaar het aantal aanvragen voor een persoonsdocument iets hoger zijn. Deels gaat het mogelijk om nieuwe aanvragen die voortkomen uit de vluchtelingeninstroom. De geschatte opbrengst zal na aftrek van de afdrachten aan het Rijk € 0,08 mln. hoger liggen dan geraamd.

5. Verkiezingen

In maart zijn er verkiezingen gehouden voor de Provinciale staten en het Waterschap. Door de toenemende complexiteit van het organiseren van verkiezingen zoals de toegenomen aandacht voor het werven en trainen van stembureauleden, het realiseren van geschikte en toegankelijke stembureaus, veiligheidsvraagstukken, communicatie etc. en de prijsstijgingen in het algemeen vallen de kosten € 0,2 mln. hoger uit dan eerder geraamd. Dit is gemeld in TB1.

Door de val van het kabinet Rutte IV vindt op 22 november 2023 vervroegde Tweede Kamerverkiezing plaats. De kosten van deze extra verkiezing worden geschat op € 0,8 mln. Eén van de uitgangspunten daarbij is dat (lege) schoolgebouwen als stemlocatie kunnen worden ingezet. Als dat niet lukt zijn er bijvoorbeeld meer tenten nodig en stijgen de kosten met € 0,1 mln.

6. Dienstverlening

1) Voor de verbetering van de dienstverlening - in de vorm van digitaal contact met inwoners en organisaties - is een eenmalig budget van € 0,25 mln. beschikbaar gesteld (raadsbesluit 0637763526 Impulsbudget dienstverlening in kader corona). De afronding van de werkzaamheden zal tegen het eind van het jaar plaatsvinden of mogelijk zelfs begin volgend jaar. In het laatste geval wordt bij het bestemmen van het rekeningresultaat, als dat mogelijk is, voor € 0,1 mln. een voorstel tot budgetoverheveling gedaan.

2) In het kader van Zoetermeer 2040 is de subsidieregeling maatschappelijke initiatieven ingesteld om inwoners en organisaties de mogelijkheid te geven subsidie aan te vragen voor eigen initiatieven die bijdragen aan het realiseren van de doelen van Zoetermeer 2040 (raadsbesluit 2022-000318 Subsidieregeling maatschappelijke initiatieven Zoetermeer 2040). De subsidie wordt gedekt uit het Fonds Zoetermeer 2040. De regeling wordt verder uitgewerkt en vastgelegd in een verordening en er wordt een digitaal platform ingericht. Echter door vertraging in deze werkzaamheden zal de beschikbaar gestelde subsidie van € 0,1 mln. niet worden uitgegeven in 2023, maar in 2024.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '23 Bedrag in € * 1000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1	6.1	Vorbereiding Omgevingswet	90	Voordeel	Eenmalig
2	6.1	Vervanging vergunningverleningssysteem	-430	Nadeel	Eenmalig
3	6.1	Opbrengsten bouwleges	-600	Nadeel	Eenmalig
4	6.1	Leges persoonsdocumenten, huwelijken en naturalisatie	75	Voordeel	Eenmalig
5	6.1	Verkiezingen	-820	Nadeel	Eenmalig

6	6.1	Dienstverlening	230	Voordeel	Eenmalig
		- onttrekking reserve Fonds Zoetermeer 2040	-130	Nadeel	Eenmalig
Saldo programma 6			-1.585	Nadeel	

Programma 7. Inrichting van de stad

Toelichting per onderwerp

1. Wonen

De gemeente heeft functionarissen in dienst voor de uitvoering van het gemeentelijke woonbeleid. Het budget hiervoor bedraagt € 0,4 mln. Door langdurige ziekte, een openstaande vacature en doordat een functionaris van wonen wordt ingezet voor de functie van woningbouwaanjager is extern personeel aangetrokken. Het extern personeel is duurder dan het eigen personeel. Dit veroorzaakt samen met de niet volledig voorziene cao-loonstijging een nadeel van € 0,1 mln. Hier tegenover staat een reservering opgenomen op OAD.

2. Wijkaanpak Buytenwegh

In het coalitieakkoord is voor de wijken voor Buytenwegh en Meerzicht gezamenlijk € 0,6 mln. gereserveerd. Daarvan is € 0,3 mln. euro beschikbaar voor de wijk Buytenwegh. Voor de wijk Buytenwegh is dezelfde inzet nodig die nu ook voor Meerzicht benodigd is. Die capaciteit is nog niet beschikbaar. Er is dan ook gekozen om op dit moment te wachten met het starten van het project Buytenwegh tot 2024. Om uitvoering te geven aan de motie 2026-26: Jeugdhonk in iedere wijk en naar verwachting ook uit de wijkanalyse gaat komen, gaat als een pilot een jeugdcentrum Buytenwegh neergezet worden. Voor 2023 wordt een voordeel van € 0,25 mln. tot € 0,3 mln. verwacht dat overgeheveld gaat worden naar 2024 voor de uitvoeringsfase van de wijkverkenning Buytenwegh. Tegenover het voordeel staat een even hoog nadeel onttrekking reserve Zoetermeer 2040 tegenover.

3. Sloopkosten pand van der Hagenstraat

Het afgebrande pand aan de van der Hagenstraat 7-9 is gesloopt. Het gemeentelijk perceel heeft voor nu nog geen nieuwe bestemming en zal voorlopig onbebouwd blijven. Omdat er nog geen nieuwe visie voor het Van Tuylpark is en daarmee ook geen concrete plannen, kunnen de sloopkosten niet als projectinbreng geactiveerd worden. Voor de sloopkosten van geraamd € 0,1 mln. is geen budget.

4. Strategische Agenda Zoetermeer 2040/schaalsprong

De raad heeft met raadsbesluit 2022-000307 Beschikbaar stellen Schaalspronggelden (Strategische Agenda Zoetermeer 2040) 2022 en 2023 van 11 januari 2022 en herfasering vanuit voorgaande jaren verschillende budgetten beschikbaar gesteld. In 2023 is een voordelige afwijking van € 0,9 mln. ontstaan. Tegenover de lagere kosten staat een lagere onttrekking uit het RIF voor hetzelfde bedrag. De onderbesteding is als het volgt ontstaan:

Relatienetwerk/investeren in stad € 395.000 (Voordeel)

Voor Relatienetwerk/investeren in stad is inclusief herfasering een budget verstrekt van ca. € 0,6 mln. Het doel van dit budget is het opbouwen en onderhouden van het relatienetwerk voor de uitvoering van Zoetermeer 2040. In 2023 zullen nog niet alle doelstellingen worden gerealiseerd. De beoogde samenwerking met de Haagse Hogeschool zal in verband met Raadsbesluit Samenvoeging RIF en Fonds Zoetermeer 2040 2023-030416 van 26 juni 2023 door de raad zelf plaatsvinden. Het aantal externe bijeenkomsten om marktpartijen te interesseren (bijvoorbeeld een grootschalige bijeenkomst in de stad) zal vanwege de samenloop met het stadsfestival beperkt blijven of kleinschaliger plaatsvinden. In totaal levert het een voordeel op van € 0,4 mln.

Woningbouwprogrammering en bestemmingsplannen € 108.000 (Voordeel)

Voor woningbouwprogrammering en onderzoekskosten is € 0,6 mln. beschikbaar. De functie van de woningbouwaanjager is later ingevuld dan voorzien,

namelijk in mei 2023. Het later invullen van deze functie en de daarmee samenhangende organisatie en onderzoekskosten leveren een voordeel op van € 0,05 mln. Voor bestemmingsplannen en overige onderzoeken is een voordeel ontstaan van € 0,06 mln. Dit is ontstaan omdat de uitgezette opdrachten voor bijvoorbeeld cultuurhistorische verkenningen in de wijken en het soortenmanagementplan (flora en fauna) niet of gedeeltelijk zijn uitgevoerd.

Gemeentelijke inzet versnelling 700 woningen/ Nieuwe Initiatieven € 389.000 (Voordeel)

Voor nieuwe initiatieven en woningbouwversnelling is inclusief herfasering een budget van ca. € 0,8 mln. beschikbaar. Met het raadsmemo van 20 december 2022 over de prioritering van projecten is aangegeven dat er niet voldoende capaciteit is om de huidige projecten in de haalbaarheidsfase, uitwerkingsfase en uitvoeringsfase uit te voeren en er slechts beperkt capaciteit beschikbaar is om nieuwe initiatieven op te pakken. Door niet alle initiatieven van start te laten gaan, ontstaat er meer rust in de hele organisatie en wordt er gefocust op de projecten die wel gestart zijn. Een strategie op langere termijn wordt gekeken naar verschillende manieren om het werken bij de gemeente aantrekkelijk(er) te maken en te behouden. Voor 2023 geeft dit een voordeel van € 0,4 mln.

5. Faciliterend project Oostergo

Met de woningcorporatie DGW is in 2022 een intentieovereenkomst gesloten in het kader van kostenverhaal voor de haalbaarheidsfase van het project Oostergo. Omdat de verhaalbare kosten op € 0,06 mln. waren gecalculeerd, is dit project door het college vastgesteld en zijn de kosten ten laste gebracht van het structurele budget voor faciliterende projecten (€ 1,4 mln.). De werkelijke kosten van de voor de haalbaarheidsfase bedragen € 0,1 mln. De communicatie richting bewoners heeft veel extra tijd gekost. Daarnaast is er een Woo-verzoek ingediend wat ook veel ambtelijke tijd heeft gevraagd en niet voorzien was. Tot slot heeft het planproces langer geduurd dan voorzien mede als gevolg van de opmerkingen van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit op de plannen. De nota Grondbeleid geeft aan dat de projecten waar de haalbaarheidsfase meer dan € 0,1 mln. kost, aan de raad moeten worden voorgelegd. Er is een eenmalig nadeel van € 0,04 mln.

6. Verkoop pand Dorpsstraat

Het pand aan de Dorpsstraat 12 is verkocht voor € 0,25 mln. (eenmalig voordeel). Dit pand is in 2008 door de gemeente aangekocht in verband met de toenmalige plannen van de 'Culturele As'. Deze plannen zijn niet doorgegaan en in 2016 is project beëindigd. Omdat het pand voor de plannen van het Centraal Park geen betekenis heeft, is het pand verkocht. Het pand is in de financiële administratie verantwoord als Materiële vaste activa. Door verkoop van het pand is dit onderdeel afgeschreven voor € 0,25 mln. (eenmalig nadeel).

7. Grondexploitatie Edisonpark

Het project Edisonpark betreft de ontwikkeling van 540 woningen dat in vier fasen wordt uitgevoerd. Naast het bouwen van woningen moet ook de Edisonstraat verlegd worden. Voor de plankosten is € 0,3 mln. beschikbaar. Hierop wordt een nadeel verwacht van € 0,1 mln. tot € 0,2 mln. veroorzaakt door vertraging in de planuitwerking. Door flinke bouwkostenstijgingen én een verminderde afname van woningen hebben wij nog niet kunnen taxeren en heeft de Ontwikkelcombinatie haar aanbod tot koop nog niet kunnen doen. Ook is er nog geen overeenstemming bereikt over het inrichtingsplan van de openbare ruimte. In het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2023 is al aangegeven dat er een herziene grondexploitatie aan de raad wordt voorgelegd. In het raadsvoorstel wordt een nieuwe berekening opgenomen van de verwachte kosten en baten vanaf 2023.

8. Bouwproject Eerste Stationsstraat

Het voornemen is om het voormalig Era gebouw aan de Eerste Stationsstraat 185 te slopen en nieuwe appartementen te realiseren. De afgelopen jaren is veel gesproken met de betrokken projectontwikkelaar en heeft participatie plaatsgevonden. Uit deze participatieronde kwam veel weerstand tegen het gepresenteerde bouwplan, dat overigens volledig voldeed aan het door de gemeenteraad vastgestelde kavelpaspoort. In de zomer zijn gesprekken gevoerd

over een nieuw af te sluiten intentieovereenkomst met afspraken over de dekking van de al gemaakte en nog te maken plankosten tot 31 januari 2025. Dit heeft geleid tot een aanvulling op de eerder afgesloten intentieovereenkomst waarbij de projectontwikkelaar een extra bijdrage betaalt voor de verlenging van de haalbaarheidsfase. De in 2021 en 2022 gemaakte kosten worden hiermee echter niet geheel gedekt door de projectontwikkelaar. Er is een nadeel van € 0,2 mln.

9. Grondzaken

Voor niet-projectmatige werkzaamheden heeft Grondzaken een personeelsbudget van € 0,6 mln. Vanwege vacatures zijn er veelal juristen ingehuurd (nadeel € 0,2 mln.) en er is een trainee aangesteld (nadeel € 0,05 mln.). Het extern personeel is duurder dan het eigen personeel. Daarnaast zijn er dit jaar meer juridische casussen waar het vaste personeel veel uren voor maakt welke niet naar projecten kunnen worden doorbelast. Dit alles veroorzaakt samen met de niet volledige voorziene cao-loonstijging een nadeel van € 0,4 mln.

10. Gebied Denemarkenlaan

In de afgelopen jaren is het gebied Denemarkenlaan onderdeel geweest van de in 2018 vastgestelde versnellingsagenda. Daarvoor zijn in de jaren 2019 t/m 2021 kosten gemaakt tot een bedrag van € 0,09 mln. In de loop van 2021 is het project in het kader van de prioriteitsstelling van projecten stilgelegd. In 2022 is het gebied binnen het programma Binnenstad als prioriteit aangewezen en is het project opnieuw gestart. Omdat het kader van de versnellingsagenda afwijkend is van het nieuwe programma Binnenstad kunnen deze kosten niet meer ingebracht worden in een nieuw te vormen grondexploitatie. Daarom moeten deze geactiveerde kosten afgeschreven worden. Dit betekent een eenmalig nadeel van € 0,09 mln.

11. Onderzoek ontsluiting Rokkeveen en Langeland ziekenhuis met OV

Voor het onderzoek naar de ontsluiting van Rokkeveen en het Langeland ziekenhuis is voor 2023 en 2024 in beide jaren € 0,07 mln. beschikbaar gesteld. In 2023 is een eerste verkenning binnen de bestaande middelen uitgevoerd. Naar verwachting zal het extra budget niet worden uitgegeven. Dit geeft een voordeel van € 0,07 mln. Bij het bestemmen van het jaarrekening resultaat wordt, als dat mogelijk is, een voorstel tot budgetoverheveling gedaan.

12. Woonwagenuisvesting

Voor de herinrichting van de buitenruimte van woonwagenlocaties is een budget van € 0,4 mln. beschikbaar. De uitvoering wordt naar verwachting in de 2e helft van 2023 afgerond. Op het budget wordt vanwege een gunstige aanbestedingen een voordeel behaald van € 0,1 mln. tot € 0,15 mln.

13. Verkeersveiligheid

Voor verkeersveiligheid is voor de collegeperiode € 0,15 mln. beschikbaar gesteld. Hierbij worden onveilige verkeerssituaties aangepakt. De omgeving van scholen wordt daarbij als eerste aangepakt. In 2023 wordt hiervoor een verkeersveiligheidsplan opgesteld. De kosten hiervan bedragen € 0,03 mln. tot € 0,05 mln. In het plan wordt onder andere een inventarisatie opgenomen van de verkeersonveilige situaties opgenomen. Na opstelling van het plan worden er gericht maatregelen getroffen. Dit geeft voor 2023 een voordeel van € 0,12 mln. Bij het bestemmen van het jaarrekening resultaat wordt, als dat mogelijk is, een voorstel tot budgetoverheveling gedaan.

14. Personeel

In de programmabegroting is een budget van in totaal € 14,2 mln. opgenomen voor de salarissen van het (vaste) personeel dat invulling geeft aan de inrichting van de stad. Door de aanwezigheid van een boventallige en vanwege ziekteverzuim, waardoor deze personeelskosten niet naar projecten konden

worden doorbelast, treedt een nadeel op van € 0,3 mln. De boventalligheid zal met pensionering in de loop van 2025 beëindigen. In 2023 heeft er een hogere cao-stijging plaatsgevonden dan gedacht. Dit levert een nadeel op van € 0,2 mln. Het totale nadeel komt hiermee op € 0,5 mln.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '23 Bedrag in € * 1.000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1	7.1	Wonen	-120	Nadeel	Eenmalig
2	7.2	Wijkaanpak Buytenwegh	275	Voordeel	Eenmalig
		Verrekening reserve	-275	Nadeel	
3	7.2	Sloopkosten pand van der Hagenstraat	-100	Nadeel	Eenmalig
4	7.2	Strategische Agenda Zoetermeer 2040/schaalsprong	892	Voordeel	Eenmalig
		Verrekening reserve	-892	Nadeel	
5	7.2	Faciliterend project Oostergo	-38	Nadeel	Eenmalig
6	7.2	Verkoop pand Dorpsstraat	256	Voordeel	Eenmalig
		Afschrijving pand Dorpsstraat	-256	Nadeel	
7	7.2	Grondexploitatie Edisonpark	p.m.	Nadeel	n.v.t
8	7.2	Bouwproject Eerste Stationsstraat	-187	Nadeel	Eenmalig
9	7.2	Grondzaken	-400	Nadeel	Eenmalig

10	7.2	Gebied Denemarkenlaan	-85	Nadeel	Eenmalig
11	7.2	Onderzoek ontsluiting Rokkeveen en Langeland ziekenhuis met OV	70	Voordeel	Eenmalig
12	7.3	Woonwagenuisvesting	125	Voordeel	Eenmalig
13	7.4	Verkeersveiligheid	120	Voordeel	Eenmalig
14	7.5	Personeel	-500	Nadeel	Eenmalig
Saldo programma 7			-1.115	Nadeel	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Bedragen x € 1.000

Onderwerp	Bedrag	Toelichting onderwerp
Entree Middengebied	-1.940 940	<p>Met raadsbesluit 0637682126 Ruimtelijk Kader en Investeringsbudget Middengebied van 17 mei 2021 is een totaalbudget beschikbaar gesteld van ca. € 79,24 mln. Het budget wordt voor € 53,46 mln. gedekt vanuit bijdrage kostenverhaal, grondverkopen en subsidie. Het budget is opgedeeld in verschillende onderdelen en jaren.</p> <p>Op 15 mei 2023 is de herziening van de businesscase middengebied Entree vastgesteld. Met dit raadsvoorstel (2023-016210) is een aanvullend investeringsbudget van per saldo € 3,88 mln. beschikbaar gesteld (extra kosten € 10,13 mln. en extra opbrengsten € 6,25 mln.). De hieruit voortvloeiende structurele kapitaallasten van maximaal € 152.000 zijn in de programmabegroting 2023 verwerkt.</p> <p>Voor 2023 is totaal € 12,2 mln. beschikbaar voor het bouwrijp- en woonrijpmaken en € 6,6 mln. voor VTA. Hierin zit ook het restantbudget uit 2022 dat nog bij een volgende herziening herfaseerd moet worden.</p> <p>In de begrotingswijziging behorende bij de herziening van de businesscase is het beschikbaar gestelde, maar niet volledig uitgegeven, budget van voorgaande jaren door een gewijzigde inrichting van de administratie per abuis niet volledig opgenomen. Dit is ook gebeurd aan bij de gecalculerde opbrengsten. Daardoor is er voor de jaarschijf 2023 € 1,9 mln. te weinig aan investeringskosten opgenomen en € 0,94 mln. te weinig aan</p>

		<p>investeringsbijdrage. Deze administratief-technische onjuistheid heeft geen gevolgen voor de businesscase in totaliteit. De gewijzigde investeringsopbrengsten en structurele kapitaallasten zijn wel correct in het raadsbesluit opgenomen en in de begrotingswijziging verwerkt. In de eerstvolgende actualisatie van de businesscase middengebied Entree zal de administratief-technische onjuistheid gecorrigeerd worden.</p> <p>Ook is sprake van vertraging van het ruimtelijk proces. Er is nog geen start gemaakt met het bouw- en woonrijpmaken van de openbare ruimte. Omdat de planologische procedure voor de Entree voortgezet moet worden onder de Omgevingswet moet een nieuwe planprocedure worden uitgewerkt en voorafgaand dienen extra onderzoeken uitgevraagd te worden. De gebiedsbusinesscase wordt herzien waarbij ook de indexatie van de kosten en opbrengsten naar de huidige uitgangspunten wordt doorgevoerd. De vertraging en extra kosten kunnen naar huidige inzichten gedekt worden binnen het totaal beschikbaar gestelde budget. De herziening per peildatum 01-01-2024 wordt voor de zomer 2024 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.</p>
Stationsgebied (plintgebouw)	7.000 -3.700	<p>Voor de realisatie van het Plintgebouw is met raadsbesluit ca. € 11,2 mln. beschikbaar gesteld met ca. € 5,9 mln. dekking vanuit subsidie. Voor de jaarschijf 2023 is € 7,3 mln. begroot voor uitgaven en € 3,7 mln. voor inkomsten wegens subsidie. De raming is dat er dit jaar € 0,2 mln. tot € 0,4 mln. wordt uitgegeven. Door de ontwikkelingen eind 2022/begin 2023 met betrekking tot de Nelson Mandelabrug is de uitvoering vertraagd. Het project heeft daardoor tijdelijk stilgelegen. De ontwikkeling rond het plintgebouw wordt herzien meegenomen in de grotere ontwikkeling rondom het stationsgebied. Dat houdt in dat de uitvoering naar achteren schuift en er dit jaar niet gestart wordt met de uitvoering van het plintgebouw. Daarnaast loopt ook het proces van het bestemmingsplan achter. Door de vertraging start de uitvoering niet dit jaar maar volgend jaar. Tegenover het voordeel op de jaarschijf 2023 staat ook een nadeel op de te ontvangen subsidie.</p>
Reconstructie ontsluitingsweg Nutricia	-70	<p>In 2021 is een memo aan de raad verstrekt over het voorziene tekort op project ontsluitingsweg Nutricia van in € 0,5 mln. bedraagt. In TB2 van 2021 is daarop aanvullend een tekort gemeld van € 0,3 mln. Het meerwerk is veroorzaakt door een damwand, kabels en leidingen, openbare verlichting, verkeerregelinstallatie, aanleggen van beplanting en grondafvoer. Van de gemelde overschrijding van € 0,8 mln. is in 2021 € 0,5 mln. en in 2022 € 0,330 mln. gerealiseerd. De resterende kosten in 2023 bedragen nog € 40.000 zodat de overschrijding ten opzichte van de melding van € 0,8 mln. € 70.000 bedraagt. Het budget was € 2,6 mln. aan uitgaven en € 1,3 mln. aan inkomsten.</p>
Markt 10	2.800	<p>Met raadsbesluit is € 16,4 mln. beschikbaar gesteld voor de aanleg van een ondergrondse parkeergarage. In oktober 2021 is de gemeenteraad geïnformeerd dat de aanbesteding van het project "Markt 10 en omgeving" niet heeft geleid tot vergunbare aanbiedingen. Na een extern uitgevoerde evaluatie en reflectie met raadsleden is het project nu opnieuw gestart met de haalbaarheidsfase. Hiervoor is in 2023 een voorbereidingsbudget verstrekt. Aan de hand van de geleerde lessen wordt opnieuw bekeken hoe de ambities voor de locatie Markt 10 behaald kunnen worden. In de 2e helft van 2023 wordt u hierover geïnformeerd. Op grond van de fasering de eerdere</p>

		besluitvorming in 2020 bedraagt de jaarschijf voor de uitvoering in 2023 € 2,8 mln. Dit deelbudget zal in afwachting van het resultaat van het doorlopen van de nieuwe haalbaarheidsfase evenals de voorgaande jaren doorschuiven naar 2024/25.
Centraal Park	4.100 -1.200	Voor de realisatie van het Centraal Park is met raadsbesluit € 9,9 mln. beschikbaar met ca. € 3 mln. dekking vanuit inkomsten subsidie en kostenverhaal. Voor de jaarschijf 2023 is € 4,3 mln. begroot voor uitgaven en € 1,2 mln. voor inkomsten. De raming is dat er dit jaar ca. € 0,2 mln. wordt uitgegeven waardoor er een faseringsverschil over de verschillende jaren ontstaat. De uitvoering start in 2024. Deze wijziging in de planning is een gevolg van randvoorwaarden Flora en Fauna, de bereikbaarheid van en evenementen in de binnenstad. De procedure voor wijziging van het bestemmingsplan loopt volgens de planning en is naar verwachting ook in 2024 afgerond. Voor 2023 geeft dit een voordeel van € 4,1 op de kosten en een nadeel van € 1,2 mln. op de inkomsten.
Fietspad van Tuyllpark	152 -82	Voor de aanleg van het Fietspad van Tuyllpark fase 1 is met raadsbesluit € 330.000 beschikbaar gesteld met een subsidie van € 165.000. Voor de jaarschijf 2023 is hiervoor € 152.000 begroot en € 82.000 aan inkomsten. De aanleg is in afwachting van de uitwerking van de gebiedsvisie voor het van Tuyllpark voorzien in 2024/25. Dit geeft in 2023 een voordeel van € 152.000 op de uitgaven en een nadeel op de inkomsten.
Fietsuggestiestroken Voorweg	168 -94	Voor het aanbrengen van fietsstroken aan de Voorweg is met het programma mobiliteit 2019 een bedrag van € 188.000 beschikbaar gesteld met subsidie € 94.000. De uitvoering van dit project is in verband met noodzakelijke samenwerking met derden (Dunea en Hoogheemraadschap) vertraagd tot 2024/25. Om de fietsveiligheid op de korte termijn te verbeteren is wel belijning aangebracht. De uitgaven bedragen in totaal ca. € 20.000. Het uitstel is gecommuniceerd aan de bewoners.
Metropolitane fietsroute Bleiswijkseweg tussen Binnenweg en Industrieweg	-74	Voor het aanleggen van de metropolitane fietsroute Bleiswijkseweg tussen Binnenweg en Industrieweg is met het programma mobiliteit 2020 € 350.000 beschikbaar gesteld met subsidie van in totaal € 245.000. De verwachte subsidie voor het fietspad Bleiswijkseweg is nog niet verleend. Deze subsidie heeft namelijk een relatie met de Metropolitane Fietsroute Rotterdam Zoetermeer, waarvoor een voorstel in voorbereiding is. Om deze reden zijn behoudens voorbereidingen tot ca. € 60.000 nog geen uitgaven verricht. De uitgaven zijn gefaseerd naar 2024/25. Voor het subsidiedeel moet dit nog gebeuren. Dit geeft voor 2023 een nadeel van € 74.000.
Woonwagenvestiging	355	Voor de aanschaf en aanleg van twee woonwagens is een budget beschikbaar van € 355.000. De verwachting is dat door de aanbestedingsprocedure en de levertijd de woonwagens in 2024 kunnen worden geplaatst.

Overzicht Overhead

Toelichting per onderwerp

Financiële afwijkingen bestaand beleid

1. Personeel Communicatie

Op de personeelskosten van in totaal € 2,7 mln. wordt een voordeel verwacht van € 0,1 mln. Dit is een eenmalig voordeel dat wordt veroorzaakt door openstaande vacatures.

2. Personeelsfeest

Voor de organisatie van het personeelsfeest is eens per vier jaar een bedrag van € 0,2 mln. beschikbaar. Door corona is in 2022 dit feest niet doorgegaan. Het budget is overgeheveld naar 2023. Maar ook in 2023 is de verwachting dat het personeelsfeest niet wordt gehouden, omdat dit jaar al het jaarlijks zomerfeest van de Cultuurgids is georganiseerd. In de toekomst wordt het personeelsfeest mogelijk samengevoegd met de nieuwjaarsreceptie en de Cultuurgids, zodat dit feest ook een jaarlijks festival wordt. Het personeelsfeest per vier jaar komt dan te vervallen. Het budget van € 0,2 mln. eens per 4 jaar wordt omgezet in een jaarlijks budget van € 0,05 mln.

3. Inwonersberaad

In het coalitieakkoord 2022 is een bedrag van € 0,1 mln. beschikbaar gesteld voor de start van een inwonersberaad. Met het inwonersberaad betreft de gemeente haar inwoners bij de plannen voor afvalinzameling. Zij krijgen zo de kans om de politiek te adviseren. De aanvankelijke planning van het burgerberaad is vertraagd omdat het college en de raad later in het jaar apart zullen worden geïnformeerd over de voortgang van het project en de impact hiervan op de gemeente. Pas na akkoord zal de aanbesteding definitief worden gegund en zullen de werkzaamheden begin volgend jaar van start gaan. Het beschikbaar gestelde budget van € 0,1 mln. en het eerder gemelde nadeel in TB1 van € 0,1 mln. worden dan ook niet uitgegeven. Bij het bestemmen van het rekeningresultaat wordt, als dat mogelijk is, een voorstel tot budgetoverheveling gedaan. In TB1 is melding gemaakt van een overschrijding van € 0,1 mln.

4. Extra Impuls Direct duidelijk

In het kader van 'Extra impuls Direct Duidelijk' zijn diverse acties in gang gezet. Medewerkers hebben trainingen gevolgd om de communicatie van de gemeente te verbeteren. Door een capaciteitsgebrek zijn de overige acties zoals het aanpassen van de automatische systemen niet doorgegaan. Hierdoor zijn minder kosten gemaakt dan verwacht. In TB1 is een melding gemaakt van een nadeel van € 0,05 mln.

5. Efficiencytaakstelling Ombuigen en vernieuwen

In 2019 zijn in het programma Ombuigen & Vernieuwen voorstellen gedaan voor Organisatieontwikkeling en efficiency (maatregelen 105/107), Inrichten 'wasstraat' procesverbetering en verbeteren van de dienstverlening en efficiency. Deze voorstellen zijn gebundeld in een efficiencytaakstelling van in totaal € 1,5 mln. waarvan in 2023 € 0,15 mln. en in 2024 € 0,1 mln. nog niet specifiek was ingevuld.

6. Voorziening bovenwettelijk spaarverlof

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Hiermee kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun

bovenwettelijke vakantie inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeleid. De verwachte storting in de voorziening bedraagt in 2023 € 0,27 mln. (bestaande uit 4.646 uur). In de begroting is hier geen rekening mee gehouden. De storting levert dus een nadeel op van € 0,27 mln.

7. Informatisering en Automatisering: Personeel en materieel

Het jaarbudget voor Informatisering en Automatisering bedraagt € 12 miljoen. Het verwachte resultaat 2023 is per saldo € 0,14 mln. negatief. Dit resultaat wordt veroorzaakt doordat het loonbudget niet volledig is geïndexeerd aan de laatste cao. Hierdoor ontstaat een nadeel op de personele kosten van € 0,2 mln. In TB1 is een voordeel gemeld van € 350.000.

Vanuit het coalitieakkoord 2022 is extra budget beschikbaar voor opleidingen en trainingen datagedreven werken. De activiteiten starten later, waardoor een bedrag van € 0,05 mln. dit jaar niet wordt uitgegeven. Bij het bestemmen van het rekeningresultaat wordt, als dat mogelijk is, een voorstel tot budgetoverheveling gedaan.

8. Flankerend beleid

Voor het invullen en uitvoeren van maatregelen van flankerend (personeels)beleid, als gevolg van het traject 'Ombuigen en vernieuwen', is voor 2023 een budget beschikbaar van € 0,5 mln. Op het budget wordt een voordeel van € 0,15 mln. verwacht. Dit jaar worden nog enkele (personele) gevolgen van de maatregelen verwacht. Bij het bestemmen van het rekeningresultaat wordt indien nodig een voorstel tot budgetoverheveling gedaan.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '23 Bedrag in € * 1000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1	Overhead	Personeel Communicatie	100	Voordeel	Eenmalig
2	Overhead	Personeelsfeest	167	Voordeel	Meerjarig
3	Overhead	Inwonersberaad	200	Voordeel	Eenmalig
4	Overhead	Extra impuls Direct Duidelijk	50	Voordeel	Eenmalig
5	Overhead	Efficiencytaakstelling Ombuigen en vernieuwen	-146	Nadeel	Eenmalig

6	Overhead	Voorziening bovenwettelijk spaarverlof	-270	Nadeel	Meerjarig
7	Overhead	Personeel en materieel: Informatisering en Automatisering	-141	Nadeel	Eenmalig
8	Overhead	Flankerend beleid	150	Voordeel	Eenmalig
9	Overhead	Hybride werken thuiswerkmiddelen	250	Voordeel	Eenmalig
Saldo Overhead			360	Voordeel	

Overzicht algemeen dekkingsmiddelen en onvoorzien

Toelichting per onderwerp

1. Rentebaten

In het Eerste Tussenbericht (TB1) is een voordeel van € 3 mln. gemeld, omdat wordt verwacht dat de gemeente geen extra leningen zal aantrekken. Daarbij is in de begroting rekening gehouden met 0% rente over de tijdelijk uitstaande middelen bij de rijksschatkist. Het rijk vergoed daarover nu wel rente. Door de stijging van de rente die de gemeente ontvangt is de verwachting dat het eerder genoemd voordeel zal stijgen naar € 4 mln. Dit levert een extra voordeel van € 1 mln. op. In TB1 is geadviseerd het voordeel van € 3 mln. niet in de rente-egaliseringsreserve te storten, maar ten gunste van het begrotingsaldo te laten komen. Het extra voordeel van € 1 mln. zal naar het beleid zoals vastgesteld in de Rentenota (2018) worden gestort in de rente-egaliseringsreserve. De stand van de rente-egaliseringsreserve komt hiermee op € 3,7 miljoen.

2. Memo meicirculaire

In de meicirculaire worden gemeenten door het rijk geïnformeerd over de middelen die zij de komende jaren ontvangen vanuit de algemene uitkering van het gemeentefonds. In de meicirculaire 2023 staat een voordeel voor Zoetermeer van € 5,7 mln. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van het accres. De omvang van het gemeentefonds is gekoppeld aan de hoogte van de uitgaven van het Rijk. De jaarlijkse toe- of afname die voortvloeit uit deze koppeling wordt het accres genoemd. Het accres is aangepast voor loon- en prijsstijgingen. Hieruit dekt de gemeenten haar eigen loon- en prijsstijgingen.

Daarnaast is er sprake van herverdeeffecten (de verdeling van het gemeentefonds tussen alle gemeenten) en een aanpassing van de raming van het BTW compensatiefonds. Hierover bent u geïnformeerd via het raadsmemo meicirculaire van 22 juni 2023 en het memo actualisatie uitkomst meicirculaire van 13 september 2023. De totale inkomst voor 2023 wordt bij dit Tussenbericht geraamd op € 263,7 mln.

3. Reservering prijsstijgingen

Op basis van ramingen gemaakt door het Centraal Planbureau (CPB) reserveert de gemeente middelen om prijsstijgingen te dekken. Hiervoor hanteren we de vuistregel dat 1% prijsstijging leidt tot € 1,5 mln. aan extra kosten. Vanwege de hogere inflatie (4,6% hoger) dan verwacht in 2023 is hiervoor € 6,9 mln. gereserveerd. Deze € 6,9 mln. is in 2023 niet volledig nodig, omdat lopende contracten veelal gehandhaafd blijven en voor 2023 een vast afgesproken bedrag bevatten. Voor deze onderdelen is de reservering niet nodig. De verwachting is dat € 1,5 mln. niet nodig is om de gestegen prijzen te dekken.

4. Reservering excessieve prijsstijgingen

Sinds vorig jaar stijgen de prijzen op energie, brandstof en materialen harder dan de gemiddelde inflatie. Hiervoor is bij de Perspectiefnota 2023 (vorig jaar), een bedrag van € 1 mln. gereserveerd voor 2024. Daarnaast hebben we een bedrag van € 1 mln. gereserveerd voor de prijsstijgingen binnen het sociaal domein. In dit domein hebben onze kosten grotendeels te maken met personele lasten in plaats van met prijzen van grondstoffen of producten, daarom is de via de normale werkwijze gehanteerde prijscompensatie vaak niet voldoende. Veel contracten binnen het sociaal domein worden niet meer gewijzigd in 2023. De verwachting is dat € 0,9 mln. in 2023 niet nodig zal zijn.

5. Reservering loonstijging

Op verschillende programma's is een melding gedaan van tegenvallers op de loonkosten vanwege de afgesloten CAO. Hiervoor staat een reservering opgenomen op OAD. Voorlopig wordt € 1,2 mln. van de reservering in dit TB2 gemeld als tegenhanger van de nadelen op de programma's.

6. Reservering taakmutaties

Wanneer gemeenten extra taken (taakmutaties) moeten uitvoeren, ontvangen gemeenten vaak extra middelen in de algemene uitkering. Deze bedragen zijn algemene middelen en die zijn door de gemeente naar eigen inzicht in te zetten. Daarom worden de middelen gereserveerd op OAD in afwachting van een concreet plan voor de uitvoering van de nieuwe taak. Daarna worden de middelen op het betreffende programma geplaatst. Op programma 1 is € 3,3 mln. nadeel gemeld vanwege de uitbetaling van de energietoeslag. De reservering op OAD is hiervan de tegenhanger.

7. Effect btw-analyse btw-regels

In 2023 is een suppletie-aangifte ingediend bij de Belastingdienst naar aanleiding van de uitvoering van een BTW onderzoek over de boekjaren 2021 en 2022. Dit heeft geresulteerd in een voordeel op de baten van € 0,6 mln. en een nadeel van € 0,2 mln. op de lasten, per saldo een voordeel van € 0,4 mln.

8. Winstuitkering Stedin (voorheen Eneco)

In de begroting is een bedrag van € 0,3 mln. opgenomen als dividenduitkering op de cumulatief preferente aandelen. Door een hoger nettoresultaat bij Stedin in 2022 wordt ook regulier dividend uitgekeerd waardoor een voordeel wordt verwacht van € 0,3 mln. Hoewel de winstprognoses van Stedin voor de komende jaren erg onzeker zijn, mede door de forse investeringen in de energietransitie, wordt het verantwoord gevonden om dit bedrag structureel in de meerjarenbegroting op te nemen.

9. Heffen en invordering

Op basis van het aantal openstaande beroepszaken en het verloop van de deurwaarderskosten is de verwachting dat de proces- en deurwaarderskosten het begrote bedrag met € 0,05 mln. zal overstijgen.

10. Bezwaarschriften tegen belastingen

Zoals in TB1 gemeld heeft de hoge WOZ waarde geleid tot een forse toename van het aantal bezwaarschriften. Op dit moment is een stijging te zien van meer dan 400% van wat er in een "normaal jaar" aan bezwaarschriften binnenkomt. Om alle bezwaarschriften binnen de gestelde termijn af te handelen is een groot deel van de bezwaarschriften uitbesteed aan een extern bureau. De extra kosten worden geraamd op € 0,5 mln. De raad is hiervan op te hoogte gesteld (raadsmemo 2023-046819 Afwijking aanbestedingsprocedure bezwaarafhandeling Belastingen).

Bezwaren – veelal ingediend door een No Cure No Pay bureau namens belanghebbende – die (deels) gegrond worden verklaard geeft recht op een proceskostenvergoeding. Deze kosten stijgen jaarlijks en de verwachting is dat de vergoeding dit jaar € 0,07 mln. hoger zal uitvallen dan begroot.

11/12. Opbrengst OZB

De verwachte opbrengst OZB 2023 laat een voordeel zien van € 3,8 mln. Dit is een stijging van € 0,4 mln. ten opzichte van TB1. Het voordeel wordt veroorzaakt door een incidenteel effect van € 2,3 mln. vanwege hogere waardeontwikkeling en voor € 1,5 mln. wegens volumeontwikkeling (meer woningen en niet-woningen). Zie ook de uitgebreide toelichting hierop in TB1. De hogere opbrengst vanwege volumeontwikkeling wordt ingezet voor de aanleg en inzet

van voorzieningen in de stad. Zoals in de perspectiefnota 2023 (vorig jaar) is beschreven wordt een deel gereserveerd in de reserve Investeringsfonds 2030 en een ander deel wordt gereserveerd in de begroting. Het deel dat in de begroting gereserveerd wordt, wordt in 2023 niet meer uitgegeven en kan hier vrijvallen.

13. Toeristenbelasting

Op basis van het aantal overnachtingen in de eerste helft van het jaar is de verwachting dat de opbrengst toeristenbelasting € 0,05 mln. hoger zal uitvallen dan begroot.

14. Reservering prijsstijging vervangingsinvesteringen

De prijzen van vervangingsinvesteringen stijgen en daarmee ook de kapitaallasten. In de begroting is hiervoor een reservering opgenomen van € 0,1 mln. Vooral vanwege vertraging bij de vervanging is de verwachting dat deze reservering voor de jaren 2023 en 2024 niet nodig zal zijn.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '23 Bedrag in € * 1000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1		Rentebaten	1.000	Voordeel	Eenmalig
		Storting in rente-egaliseringsreserve	-1.000	Nadeel	Eenmalig
2		Memo meicirculaire (inclusief actualisatie)	5.749	Voordeel	Meerjarig
3		Reservering reguliere prijsstijging	1.500	Voordeel	Eenmalig
4		Reservering excessieve prijsstijging	900	Voordeel	Eenmalig
5		Reservering loonstijging (CAO, nadelen staan op de programma's)	1.151	Voordeel	Eenmalig
6		Reservering taakmutaties (tegenhanger programma 1 energiearmoede)	3.380	Voordeel	Eenmalig

7		Effect BTW analyse	538	Voordeel	Eenmalig
			-208	Nadeel	Eenmalig
8		Winstuitkering Stedin	300	Voordeel	Meerjarig
9		Heffing en invordering	50	Nadeel	Eenmalig
10		Bezwaarschriften tegen belastingen	540	Nadeel	Eenmalig
11		Opbrengst OZB (waardeontwikkeling)	200	Nadeel	Eenmalig
12		Opbrengst OZB (volumeontwikkeling)	600	Voordeel	Meerjarig
		- storting RIF	-300	Nadeel	
13		Toeristenbelasting	50	Voordeel	Eenmalig
14		Reservering prijsstijging vervangingsinvesteringen	100	Voordeel	Meerjarig
Saldo Algemeen dekkingsmiddel			13.470	Voordeel	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Onderwerp	Bedrag in € * 1000	Toelichting onderwerp
Voorziening dubieuze debiteuren	-2.500	In de begroting is rekening gehouden met de oninbaarheid van de vorderingen. Hiervoor is een voorziening dubieuze debiteuren ingesteld. Door een faillissement van onze hulpmiddelenleverancier zijn wij genoodzaakt om een bedrag van € 2,5 mln. af te boeken. Dit bedrag was al opgenomen in de voorziening en leidt dus niet tot een nadeel.

Technische begrotingswijziging

College/Raad	Toelichting
Raad	<p>Prijsstijgingen In de budgetten van de begroting 2023 was rekening gehouden met een prijsstijging van 4,8%. Uit de raming van het CPB blijkt dat dit percentage te laag was. Voor 2023 komt er nog 4,6% aan lastenstijging bovenop. Op verschillende programma's heeft deze extra prijsstijging effect. Daarom worden de budgetten met een technische wijziging aangepast. Hiervoor is een reservering opgenomen zodat de wijziging budgettair geen consequenties heeft.</p> <p>Daarnaast zijn de energieprijzen excessief gestegen. Voor de gemeentelijke gebouwen worden dan ook de budgetten voor de energieramingen aangepast (programma 1, 4, 7 en overhead). Hiervoor was reeds een reservering opgenomen op OAD. Deze kan komen te vervallen in de technische wijziging. Ook hier geldt dat de wijziging geen budgettaire consequenties heeft.</p>